

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

FP7 PRIRUČNIK VODIČ ZA ISTRAŽIVAČE U OBLASTI TRANSPORTA

Sarajevo, August, 2009

SADRŽAJ

	Str.
POGLAVLJE I: Sedmi okvirni program	
1.1 Uvod	1
1.2 Struktura	1
1.3 Kooperacijski program	2
1.4 Program ideja	4
1.5 Program ljudi	4
1.6 Program kapaciteta	5
1.6.1 Istraživanje u korist SME-a	5
1.6.2 Istraživački potencijal	6
1.6.3 Međunarodna saradnja	7
POGLAVLJE II: Kopneni transport u FP7	
2.1 Uvod u temu transporta	9
2.2 Održiv kopneni transport	10
2.3 Tehnološke platforme	12
2.3.1 ERRAC	13
2.3.2 ERTRAC	13
2.3.3 WATERBORNE	14
POGLAVLJE III: Konkurentnost i inovativni program	
3.1 Uvod	15
3.2 Poduzetništvo i inovativni program (EIP)	16
3.3 Evropski inteligencijski energetska program (IEE)	16
POGLAVLJE IV: Od ideje do projekta	
4.1 Osnovna razmatranja	17
4.2 Procedura poziva	18
4.3 Pisanje prijedloga	19
4.4 Pronalazak partnera	20
4.5 Proces evaluacije	21
4.6 Pregovori u Ugovoru	22
4.7 Implementacija projekta	23
4.8 Izvještavanje	24
POGLAVLJE V: Pravni i finansijski aspekti	
5.1 Pravila o učestvovanju	25
5.1.1 Minimum uslova za učestvovanje	25
5.1.2 Podobnost za finansiranje	25
5.2 Pravila finansiranja	25
5.2.1 Modeli plaćanja	25
5.2.1.1 Pred-finansiranje-avansno plaćanje	26
5.2.1.2 Povremena plaćanja	26
5.2.1.3 Konačno plaćanje	26
5.2.2 Doprinos garancijskom fondu	27
5.2.3 Stope konverzije	27
5.2.4 Prihvatljivi troškovi projekta	27
5.2.5 Neprihvatljivi troškovi	29
5.2.6 Direktni troškovi	29
5.2.7 Indirektni troškovi	29
5.2.7.1 Primjeri indirektnih troškova	30

5.2.7.2	Metode izračunavanja indirektnih troškova	30
5.2.7.3	Povrat indirektnih troškova za CSA	31
5.2.8	Gornja granica finansiranja	31
5.3	Sporazum Konzorcija (CA)	32
5.3.1	Struktura CA	32
5.3.2	Promjene u Konzorciju	33
5.4	Pravo intelektualnog vlasništva	33
5.4.1	Terminologija	33
5.4.2	Vlasništvo prvog plana	34
5.4.3	Udruženo vlasništvo prvog plana	34
5.4.4	Transfer prvog plana	34
5.4.5	Zaštita prvog plana	35
5.4.6	Upotreba i diseminacija	35
5.4.7	Pristupna prava pozadine i prvog plana	36
5.4.8	Pristupna prava za upotrebu	36

POGLAVLJE VI: Primjeri projekata u oblasti transporta

6.1	Projekti podrške EU istraživačkoj zajednici u kopnenom transportu	38
6.1.1	Transbonus	38
6.1.2	Star-Net transport	38
6.1.3	Evropski transportna NCP Alijansa - ETNA	39
6.2	Istraživački projekti sa partnerima sa Zapadnog Balkana	40
6.2.1	CREAM	40
6.2.2	FLOWHEAD	41
6.2.3	CREATING	43
6.2.4	SERVICE	44

ANEKSI

Aneks 1: Pojmovnik

Aneks 2: Korisni linkovi

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

POGLAVLJE I: FP7 - Sedmi okvirni program

1.1 Uvod

Istraživački okvirni program je glavni instrument na nivou EU osnovan sa ciljem specijalno za podršku istraživanju i razvoju. Postoje dva glavna strategijska cilja: jačanje naučne i tehnološke osnove Evropske industrije i ohrabrivanje njene međunarodne konkurentnosti kroz istraživanja koja podržava politika EU.

Sedmi okvirni program za istraživanje, tehnološki razvoj i izvedbene aktivnosti (EC FP7) će trajati od 2007. do 2013. i ima ukupni budžet od preko € 50 billiona. Novac će (većim dijelom) biti potrošen na donacije-grantove za sve istraživačke učesnike svuda u Evropi i izvan nje, u cilju da se ko-finansira istraživanje, tehnološki razvoj i izvedbeni projekti. Grantovi su određeni na bazi poziva za dostavljanje prijedloga projekta i ravnopravnog procesa revizije, koji je veoma konkurentan. Zbog toga, ključna karakteristika FP7 koja ga razlikuje od Strukturalnog fonda je ta da nema fiksnih nacionalnih ili regionalnih alokacija tj. usmjeravanja.

U cilju da se odrade nacionalni istraživački program, aktivnosti finansirane od strane FP7 moraju imati dodatnu Evropsku vrijednost ili "European added value". Jedan od najbitnijih faktora pomenute dodatne evropske vrijednosti je trans-nacionalna priroda mnogih aktivnosti: istraživačke projekte izvodi konzorcij koji uključuje učesnike iz različitih Evropskih, ali i ostalih zemalja dok istraživačka saradnja u FP7 zahtjeva mobilnost preko nacionalnih granica. Zaista, mnogi istraživački izazovi (npr. glavna istraživačka infrastruktura) su tako kompleksni da se mogu usmjeriti tj. adresirati na Evropskom nivou.

Kako bilo, također postoje mogućnosti za individualne timove bez obaveze uspostavljanja trans-nacionalne saradnje. U ovom slučaju, dodatna evropska vrijednost leži u podizanju konkurentnosti između naučnika u prekograničnom istraživanju sa nacionalnog na evropski nivo.

1.2 Struktura

Glavni stubovi FP7 su specifični programi: Kooperacija, Ideje, Ljudi, Kapaciteti i Euratom.

Njegovanje saradnje u i između industrije i akademija da bi se postiglo vodstvo u tehnološkom smislu. Podržavanje osnovnih istraživanja u granicama nauke (implementirano od strane Evropskog Istraživačkog vijeća tj. European Research Council).

Ljudi Podrška mobilnosti i karijernom razvoju za istraživače u ili izvan Evrope.
Kapaciteti Pomoć za razvoj kapaciteta koje Evropa treba za uspješnu stručnu ekonomiju.

Distribucija budžeta FP7 specifičnih programa je prikazana u slici 1.

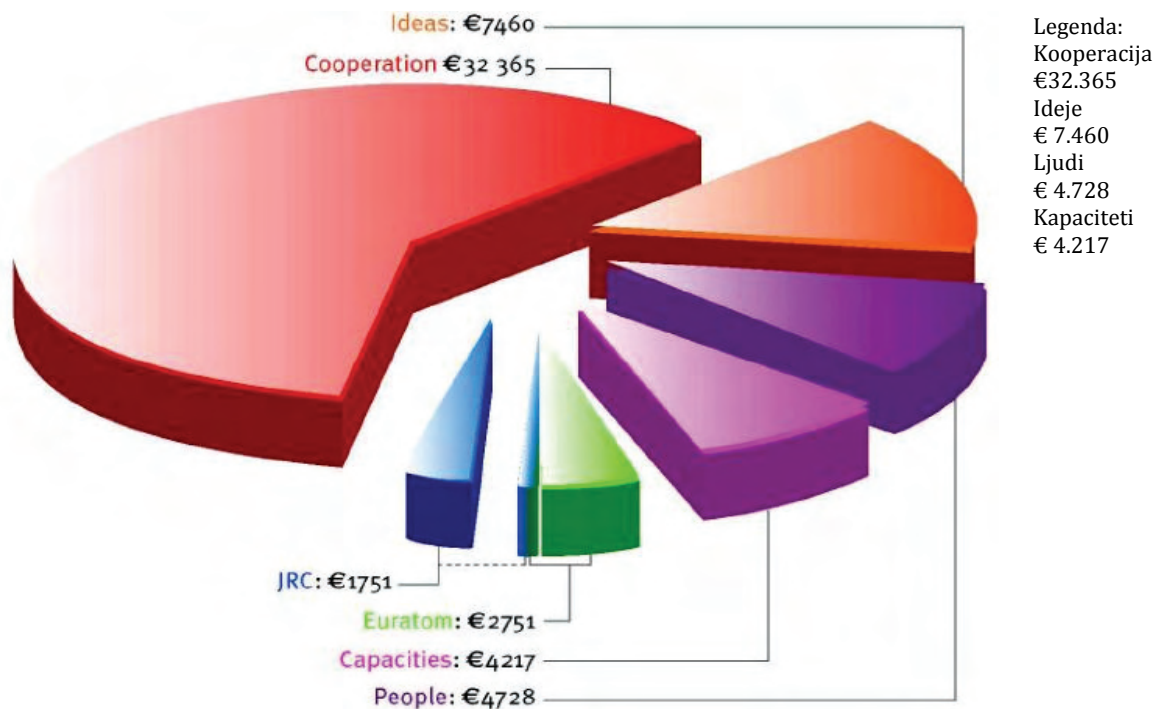
Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Slika 1: Distribucija budžeta FP7 specifičnih programa

Detaljan opis strukture i pokrivenosti FP7 je prikazana ispod. Treba napomenuti da zbog njihove prirode, inicijative Joint Undertakings i Joint Technology mogu imati svoja sopstvena pravila.

1.3 Kooperativni program

Srž FP7 i njegova definitivno najveća komponenta, Kooperativni program podržava udruženo saradničko istraživanje u Evropi i drugim partnerskim zemljama u nekoliko ključnih tematskih područja. To su teme zdravlje, hrana, poljoprivreda i ribolov, biotehnologija, informativne i komunikacijske tehnologije, nano-znanosti, nano-tehnologije, materijali i nove proizvodne tehnologije, energija, okoliš (uključujući klimatske promjene), transport (uključujući aeronautiku). Društveno-ekonomske znanost i čovječanstvo, prostor i sigurnost.

Distribucija budžeta između deset tema u okviru Kooperacijskog programa je prikazana u slici 2.

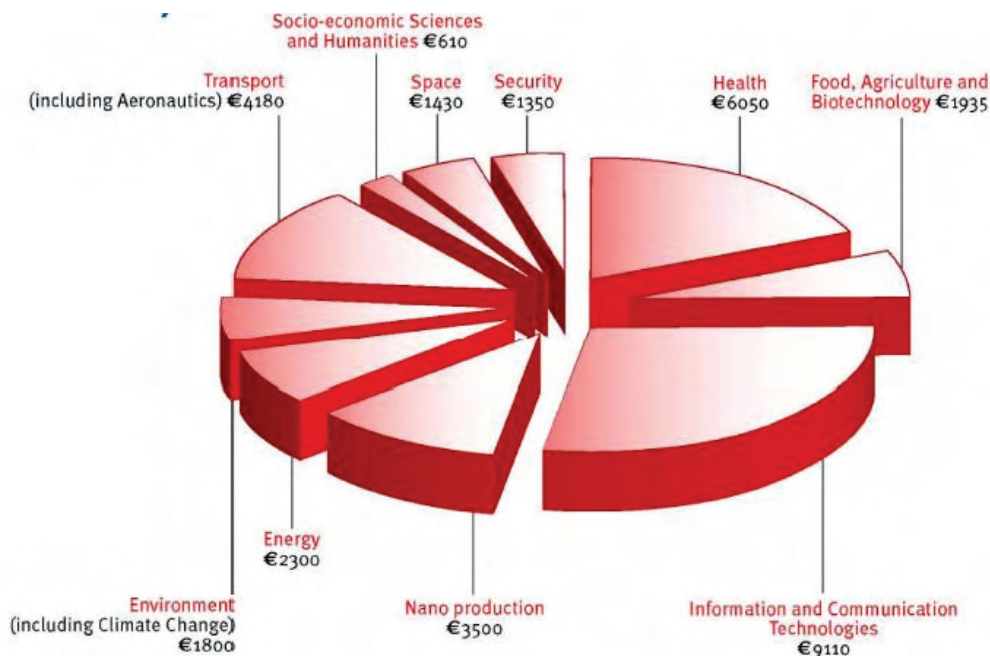
Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Slika 2: Distribucija budžeta Kooperacijskog programa

Ovaj program također uključuje nove inicijative Joint Technology i Joint Undertakings, koji su industrijski vođeni, velikom skalom multi finansiranih aktivnosti, podržani u određenim slučajevima miješanja javnog i privatnog finansiranja.

Druge upečatljivosti ovog programa uključuju Koordinaciju istraživačkih programa van zajednice, koja ima za cilj da dovede Evropsku nacionalnost i regionalne istraživačke projekte bliže jedno drugome (npr. ERANET), te mogućnost podjele rizika finansijskih mogućnosti (Risk-sharing Finance Facility (RSFF)).

Posebna pažnja se daje za multidisciplinarnost i istraživanja sa susretanjem tema, uključujući zajedničke pozive za prijedloge između tema.

To su tipovi projekata kroz koje FP7 se implementira i one djeluju "horizontalno" preko Specifičnih programa. To uključuje:

Kolaborativne projekte

Kolaborativni projekti su fokusirani istraživački projekti sa jasno definisanim naučnim i tehnološkim ciljevima i specificiranim očekujućim rezultatima (poput razvoja novog saznanja o tehnologiji da bi se unaprijedila evropska konkurentnost). Ovi projekti realizovani su od strane konzorcije sačinjenije od učesnika iz nekoliko različitih država iz oblasti industrije i akademije.

Mreža izvrsnosti

The Networks of Excellence tzv. Mreža izvrsnosti je dizajnirana za istraživanje institucija koje žele da kombinuju i funkcionalno spoje određeni dio svojih aktivnosti i kapaciteta u određenom polju u cilju da kreiraju evropski virtualni istraživački centar tj. European "virtual research centre" u ovom polju. Ovo se može dostići kroz "Udruženi program aktivnosti" zasnovan na cjelokupnom i komplementarnom korištenju izvora iz svih istraživačkih jedinica, odjeljenja, laboratorija i velikih timova.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Koordinacija i dodatne aktivnosti podrške

Ovo su aktivnosti koje ne pokrivaju samo istraživanje nego koordinaciju i uvezivanje projekata, programa i pravila. To uključuje na primjer:

- koordinaciju u aktivnosti na povezivanju, širenju informacija i upotrebu znanja
- studijske ili ekspertne grupe u asistenciji implementacije Okvirnog programa
- podrška za trans-nacionalni pristup glavnim istraživačkim infrastrukturama
- aktivnosti za stimulaciju učestvovanja malih i srednjih preduzeća (SME), civilnog društva i njihovih veza

1.4 Program ideja

Program ideja je po prvi put program u okviru EU Istraživačkog okvirnog programa finansiran usmjereno za istraživanje na granicama nauke i tehnologije, neovisno o tematskim prioritetima. Kao i dovođenje takvih istraživanja bliže konceptualnom izvoru ovaj označeni program FP7 prepoznaje vrijednost prvog graničnog istraživanja za ekonomsku i društvenu dobrobit.

Ideja programa je jedinstveno fleksibilna u svom pristupu EU istraživanjima, u tome da predloženi projekti su odabrani isključivo na osnovu svoje odličnosti, kako je procijenjeno od strane ravnopravnog pregleda. Implementira se od strane novog Evropskog istraživačkog vijeća tj. "European Research Council" (ERC).

Istraživanje se može obaviti u bilo kojem segmentu nauke i tehnologije, uključujući inženjering, socio-ekonomske nauke i čovječanstvo. Konkretno naglašavanje se daje za hitna i brzo razvijajuća polja na granicama znanja, i na istraživanjima ukrštenih disciplina. Za razliku od Cooperation programa nema obaveza za prekograničnu saradnju tj. partnerstva.

1.5 Program ljudi

Program ljudi obezbjeđuje značajnu podršku za pokretljivost istraživanja i razvoj karijere, oboje u interesu istraživača unutar EU i izvan nje. Implementirano je kroz koherentni set akcija Marije Kuri (Maria Curie), dizajniran da pomogne istraživačima da izgrade svoje vještine i sposobnosti kroz svoje karijere.

Program uključuje aktivnosti poput inicijalnog istraživačkog treninga, podrške za doživotni trening i razvoj. Prenos znanja i uvezivanje preko aktivnosti koje uključuju trans-nacionalno Evropsko partnerstvo, osnovne treninge istraživača i industrijska/akademska partnerstva. Međunarodna dimenzija sa partnerima izvan EU ima za cilj dalji karijerni razvoj EU istraživača, kreirajući međunarodni izlazak i nadolazeća partnerstva da ojačaju saradnju sa istraživačkim grupama izvan Evrope.

Specifični program ljudi biće implementiran kroz akcije sljedećih pet stavki:

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

- 'Inicijativni trening istraživača u cilju unapređenja karijerne perspektive uglavnom mladih istraživača u oba, i u javnom i u privatnom sektoru, širenje njihovih naučnih i generičnih vještina, uključujući one u vezi tehnološkog transfera i poduzetništva.
- 'Doživotni trening i karijerni razvoj' za podršku iskusnim istraživačima u postizanju i sticanju novih vještina i sposobnosti ili povećanje unutarnjeg/multidisciplinarnog i/ili intersektorskog kretanja, u zaključivanju istraživačke karijere poslije pauze i ponovno reintegriranje u dugotrajnije istraživačke pozicije u Evropi i kasnije u trans-nacionalnim iskustvima.
- 'Industrija-akademija putevi i partnerstva' da se stimuliše intersektorska pokretljivost i poveća širenje znanja kroz udružena partnerska istraživanja u dugotrajnijim kooperativnim programima između organizacija iz akademija i industrije konkretno u SME i uključujući tradicionalne proizvodne industrije.
- 'Međunarodna dimenzija', kojom, se doprinosi dugotrajan trening i karijerni razvoj EU istraživača, da se privuku istraživački talenti izvan Evrope i da potakne međusobno korisna istraživačka saradnja sa učesnicima istraživanja izvan Evrope.
- 'Specifične aktivnosti' kojim se podržava uklanjanje prepreka za pokretljivost i širenje karijernih perspektiva istraživača u Evropi.

1.6 Program Kapaciteta

Program Kapaciteta je osmišljen da pomogne u jačanju znanja i optimizira edukativne kapacitete koje Evropa treba, ako želi postići uspješnu ekonomiju na edukativnoj osnovi tj. knowledge-based economy. Jačanjem sposobnosti istraživanja, inovativnih kapaciteta evropske konkurentnosti, program potiče puni istraživački potencijal i resursa znanja Evrope.

Program obuhvaća šest specifičnih područja znanja, uključujući istraživačke infrastrukture, istraživanja u korist malih i srednjih poduzeća (SME), regije znanja, istraživački potencijal, nauka u društvu i aktivnosti međunarodne saradnje.

1.6.1 Istraživanja u korist SME-a

Cilj programa 'Istraživanja u korist SME-a tj. malih i srednjih poduzeća jeste ojačati 'sposobnost inovacije' malih i srednjih poduzeća (MSP/SME) u Evropi i njihov doprinos razvoju novih tehnologija na bazi proizvoda i tržišta. Program će im pomoći da preusmjere istraživanja, povećati svoje istraživačke napore, proširiti svoje mreže, bolje iskoristiti rezultate istraživanja i stjecanja tehnološkog "know-how", premošćivanje jaza između istraživanja i inovacija.

Da bi postigli ciljeve istraživanja u korist malih i srednjih poduzeća, imamo sljedeće tri skupine posrednih akcija:

1. Podržavanje SME preusmjeravanja „outsourcing“ istraživačkih aktivnosti

Ovo ima za cilj potporu malih i srednjih poduzeća ili udruženja malih i srednjih poduzeća, kojima su potrebna „outsourcing“ istraživanja pružateljima usluga istraživanja, kao što su univerziteti, istraživački centri ili drugo, više specijaliziranih MSP.

To će se implementirati kroz dvije različite šeme:

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

- Istraživanja za SME - ciljanje uglavnom niske do srednje tehnologije MSP s malo ili bez istraživačke mogućnosti, ali i MSP sa visokom tehnologijom koji trebaju preusmjeriti istraživanja kako bi upotpunili svoje temeljne istraživačke sposobnosti. Projekti imaju za cilj stvaranje novog znanja ili proizvodnju rezultata s jasnim potencijalom za poboljšanje ili razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga za sudjelovanje malih i srednjih poduzeća
- Istraživanja za SME udruge - ciljanje firmi koje djeluju u ime svojih članova MSP da bi se identificirali i usmjerili zajednički tehnički problemi i promovirati djelotvorno širenje i prihvatanje rezultata. Projekti u ovoj aktivnosti mogu usmjeriti teme kao što su pre-normativna pitanja istraživanja, tehnološki problemi vezani za razvoj i implementaciju zakonodavstva, i tehnološki problemi cijelog industrijskog sektora

2. Razvijanje i koordiniranje podrške malim i srednjim poduzećima na nacionalnom nivou

U dugoročnoj perspektivi, očekuje se da će nacionalni i regionalni istraživački programi za mala i srednja poduzeća utvrditi zajedničke ciljeve i metode procjene za trans-nacionalne istraživačke saradnje s značajnom dodatnom vrijednosti za potporu Zajednice za korist malih i srednjih poduzeća.

- Finansijska podrška, na temelju "Član 169. inicijativa";
- Finansijska podrška nacionalnim prikazima za obezbjeđivanje finansijskih sredstava ('istraživačke nagrade') za mala i srednja poduzeća ili zadruge malih i srednjih poduzeća za pripremu prijedloga;
- ERA-NET projekti će imati za cilj koordinaciju nacionalnih i regionalnih programa usmjerenih na MSP-a na sličan način kao i za 'Istraživanje malih i srednjih poduzeća "i" Istraživanje za zadruge malih i srednjih poduzeća "

3. Mjere podrške

U ovom kontekstu, dodatne mjere će biti pokrenute kako bi pojačali uticaj učešća u MSP - specifičnim istraživačkim projektima i da se pažljivo prati i procijeni učešće u oba FP6 i FP7:

'Aktivnosti koordinacije i podrške' biti će dodijeljena projektima koji pogoduju i povećanje uticaja poduzetih aktivnosti pod nazivom 'Istraživanje u korist malih i srednjih poduzeća';

Studije će se provesti u različitim fazama FP7 za analizu i procjenu socio-ekonomskog uticaja i potrebe učesnika u 'Istraživanju u korist malih i srednjih poduzeća.

Evropska komisija će finansirati aktivnosti ciljane na MSP odabirom projektnih prijedloga podnesenih nakon objave tendera. Države članice EU su izdvojile ukupno 1.336 miliona eura za finansiranje podrške MSP za istraživanja tokom trajanja FP7.

1.6.2 Istraživački potencijal

Poticanje realizacije punog istraživačkog potencijala u proširenoj Evropskoj uniji otključavanjem i razvojem istraživačkog potencijala u EU's "približavanje regija" i najudaljenijih regija, te pomoć u jačanju kapaciteta njihovih istraživača za uspješno učešće u istraživačkim aktivnostima na nivou EU.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

U cilju podrške realizaciji punog istraživačkog potencijala proširenog Evropskog istraživačkog prostora, ova aktivnost će tražiti da se za otključa potencijal istraživačkih grupa u pridruženim regijama i najudaljenijim regijama EU-a.

FP7 će pružiti podršku za:

- Trans-nacionalna dvosmjerni razmjenu istraživačkog osoblja u približenim regijama;
- Sticanje i razvoj istraživačke opreme u odabranim centrima;
- Organizacija radionica i konferencija kako bi se olakšao transfer znanja;
- 'vrednovanje objekata' za istraživačke centre u 'približenim regijama' da bi se dobila međunarodna nezavisna stručna procjena kvalitete i infrastrukture njihovih istraživanja.

"Istraživački potencijal" - projekti se mogu odnositi na bilo koju istraživačku temu u FP7. Finansijski prikaz za ove aktivnosti će biti pozivi za 'koordinaciju i podršku aktivnostima'.

Evropska komisija će finansirati aktivnosti 'Istraživačkog potencijala' odabirom projektnih prijedloga podnesenih nakon objave 'Poziva za prijedloge ". Države članice EU su izdvojile ukupno 340 milijuna eura za finansiranje tih aktivnosti tokom trajanja FP7.

1.6.3 Međunarodna saradnja

Da bi postala konkurentnija i da bi igrala vodeću ulogu na globalnom nivou, Evropska zajednica treba snažnu i jedinstvenu politiku međunarodne znanost i tehnologiju (S & T) sa tri cilja:

- podršku Evropske konkurentnost kroz strateška partnerstva sa zemljama izvan EU-a u odabranim područjima nauke i angažiranjem najboljih naučnika iz takvih zemalja da rade zajedno i u Evropi;
- povećati proizvodnju znanja i naučne izvrsnosti, osposobljavajući evropske univerzitete, istraživačke institucije i preduzeća da uspostave kontakte sa svojim partnerima u trećim zemljama, na taj način što će olakšati pristup istraživačkim okruženjima izvan Evrope i poticati sinergije na globalnom nivou;
- usmjeriti specifične probleme s kojima se sreću treće zemlje, ili da imaju globalni karakter, na osnovu obostranog interesa i uzajamne koristi.

Međunarodne konkurentnosti modernih ekonomija je povezan sve do njihovih sposobnost da generiše, prilagodi i koristiti nova znanja. Nauke i tehnologije (S & T) smatraju se ključnim faktorima koji doprinose za postizanje održivog razvoja, prosperiteta i ekonomskog porasta. S & T je također dokazala da instrumentalno pojačavaju i obogaćuju mnoge druge politike s područja uticaja vanjskih odnosa na: trgovinu, razvoj, zaštitu okoliša, energetike, telekomunikacija, itd.

Tematski usmjerena istraživanja kroz međunarodnu saradnju će se provoditi na temelju programa saradnje.

Međunarodne aktivnosti u području ljudskih potencijala bit će pod Programom ljudi.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Programom kapaciteta će se provoditi horizontalne aktivnosti podrške i mjera sa fokusom drugačijim od specifičnih tematskih ili interdisciplinarnih područja. Također će imati za cilj podupiranje koordinacije nacionalnih programa na međunarodnoj naučnoj saradnji, i različitim aktivnostima međunarodne saradnje pod različitim programima FP7. Inicijative pod ovim programom će uključiti:

- Bi-regionalna koordinacija, S & T saradnje, uključujući postavljanje prioriteta i definiranje politike saradnje, S & T; okupljanje kreatora politike, naučnih zajednica, civilnog društva i dioničara privatnog sektora iz Evropske unije i trećih zemalja da bi se identifikovali prioriteta i definisali principi orijentacije, implementacija specifičnih aktivnosti posvećenih jačanju sudjelovanja iz ciljanih zemalja i područja u FP7, uključujući i podršku za informacijske tačke u trećim zemljama:
 - ❖ području zapadnog Balkana
 - ❖ mediteranskom području
 - ❖ EECA zemlje
 - ❖ Latinska Amerika
 - ❖ ACP i Južna Afrika
 - ❖ Azija
- Bilateralna koordinacija za poboljšanje i razvoj S & T partnerstva:
 - ❖ Poboljšanje pružanje informacije o programima finansiranja i osmišljenih za poticanje saradnje između Evrope i trećih zemalja određene;
 - ❖ Bolje identifikiranje i prezentiranje zajedničkog interesa i koristi u S & T saradnji između EU i trećih zemalja specifične;
 - ❖ Razmjena najboljih praksi putem zajedničkih foruma kao što su radionice i prezentacije stanje umjetnosti i izgleda za saradnju na posebnim poljima.
 - ❖ Podrška koordinaciji nacionalnih politika i aktivnosti država članica EU i pridruženih zemalja na međunarodnoj S & T saradnji.

Evropska komisija će finansirati aktivnosti Međunarodne saradnje odabirom projektnih prijedloga podnesenih nakon objave ' Poziva za prijedloge ". Države članice EU su izdvojile ukupno €180 miliona eura za finansiranje tih aktivnosti tokom trajanja FP7.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

POGLAVLJE II: Kopneni transport u FP7

2.1 Uvod u temu transporta

Evropska istraživanja prevoza imaju ulogu za održavanje i povećanje efikasnosti različitih načina prevoza, kao i njihove interakcije i poticanja progressa. Tehnološki progres, organizacija transporta i razumijevanje faktora ponude i potražnje su ključni elementi u evropskim istraživanjima prijevoza.

Evropski transportni sistem ima ključnu ulogu u prevozu ljudi i roba na lokalnom, regionalnom, nacionalnom, evropskom i međunarodnom kontekstu. Istovremeno, veoma je bitno za Evropski prosperitet i usko vezano za ekonomski rast i kvalitet života. Međutim, moraju se pronaći načini za ublažavanje negativnih uticaja i posljedica povećane pokretljivosti u odnosu na okoliš, energetska korištenje, zaštitu i sigurnost i javno zdravlje. Bijeli papir o prijevozu 'Evropska prometna politika za 2010: Vrijeme je za odluku', i njegov Srednjoročni pregled postavlja jasno te ciljeve koje bi trebalo riješiti na panevropskom nivou.

U 2007. godini Proljetno Vijeće EU-a dogovorilo je ciljeve smanjenja emisija stakleničkih gasova za najmanje 20 % do 2020, smanjenje potrošnja energije i obavezujuće ciljeve za biogoriva. Istraživanje prioritete navedeno u ovoj godišnjoj reviziji programa rada se temelje na ovim ciljevima, kao i na podršku za konkurentnost industrije.

Tokom posljednjih godina, industrija transporta se promijenila pod uticajem unutrašnjeg tržišta i globalizacije. Transport je industrija visoke tehnologije, istraživanje i stvaranje inovacija od ključnog su značaja za njegov daljnji razvoj i pridonosi konkurentnosti evropske, ekološke i socijalne programe. Tehnološke platforme postavljene u sektorima transporta (ACARE za aeronautiku i zračni prijevoz, ERRAC za željeznički prijevoz, ERTRAC za cestovni prijevoz, WATERBORNE za vodeni prevoz, te Vodoničari i Gorive ćelije) imaju razrađene dugoročne vizije i strateške istraživačke programe koji predstavljaju korisne ulaze koji nadopunjuju one iz prometne savjetne grupe tj. Transport Advisory Group za pristup i djelatnosti tema prometa i potrebe kreatora politike i očekivanja društva.

Nakon usvajanja od strane Komisije "Evropskog ekonomskog plana oporavka" 26. decembra 2008, lansirana je 'Evropska inicijativa Zelenih automobila' koja uključuje istraživanja na široki raspon pametnih tehnologija i infrastruktura energije neophodnih kako bi se postigao napredak u korištenju obnovljivih i ne zagađenih izvora energije, sigurnost i protok prometa. Inicijativa će se financirati od strane Zajednice, Evropska investicijska banka (EIB), industrije i te država članica.

Tema transporta ima holistički "sistemski prometni" pristup u usmjeravanju izazova, uzimajući u obzir interakcije vozila ili plovila, mreže i infrastrukture i korištenje prijevoznih usluga. Takav pristup će iziskivati integraciju novih koncepata, znanja i tehnologije unutar socio-ekonomske i kontekst politike.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

S obzirom na različite strukture i fokus sektora, tema je podijeljena u četiri pod-teme:

- Aeronautika i zračni transport (AAT)
- Održivi kopneni transport (SST), uključujući 'Inicijativu evropskih zelenih vozila'
- Horizontalna aktivnost za provođenje Programa prometa (TPT)
- GALILEO

Sinergije između pod-tema i njihovog doprinosa zajedničkim ciljevima unapređenja konkurentnosti i odgovora na društvene izazove transportni sistemi će se iskoristiti, kako priliči.

Međunarodna saradnja

U okviru FP7, Međunarodna saradnja se zalaže za saradnju članica EU i saradničkih država, s partnerima iz trećih zemalja koje nisu članice ili saradnik u EU. Aktivnosti međunarodne saradnje će poticati temu transporta zasnovanu na sljedećim linijama aktivnosti:

- Atrakcija tržišta (na primjer razvoj globalne trgovine i povezivanje mreža i usluga na kontinentalnom i interkontinentalnom nivou).
- Mogućnosti za pristup i sticanje nauke i tehnologije koja komplementira sa trenutnim evropskim znanjem i uzajamnom koristi.
- Gdje Evropa reagira na globalne potrebe (na primjer klimatske promjene), pridonosi međunarodnim standardima i globalnom sistemu (npr. primijenjena logistika i infrastruktura satelitske navigacije) ili usmjerenje trećih zemalja za "regionalna pitanja na temelju uzajamnog interesa i koristi.

U okviru TransBonus projekata, sljedeće stavke će se usredotočiti na Održivi kopneni transport, kao dio teme Transport.

2.2 Održivi kopneni transport

Obim istraživanja pokriva cijeli sistem Površinskog transporta i obuhvaća sve njegove elemente: proizvoda (vozila, plovila i infrastruktura), usluge, operacije i integrirajuće organizacijsko korištenje, pravni i politički okvir.

Politika dimenzija podteme proizlazi iz ciljeva i prioriteta opisanih u Bijelom papiru o prevozu 'Evropska prometna politika za 2010' i svojim srednjoročnim pregledom 'Neka se Evropa kreće' i uzima u obzir velike političke inicijative koje mogu uticati na transport, posebno energije i okoliša.

Industrijska dimenzija podteme ima koristi od inputa obezbjeđenih od strane relevantnih dioničara, posebno kroz doprinos različitih Platformi za tehnologije kopnenog transporta tj. Surface Transport Technology Platforms: ERTRAC (cestovni promet), ERRAC (željeznički prijevoz) i waterborne TP (vodeni prijevoz). Ulazi od ostalih foruma za diskusiju uzimaju se u razmatranje takođe.

Podtema je sada podjeljena u dvije velike aktivne linije:

1. Šest aktivnosti su usmjerene na refleksiju strategije i politike izazova s kojima se susreće Evropa

Čisti kopneni transport

Razvijanje tehnologije i znanja o smanjenju zagađenja (zrak uključujući stakleničke gasove, vodu i tlo) i uticaj na okoliš na područjima kao što su promjena klime, zdravlja, bioraznolikosti i buka. Istraživanje će poboljšati čistoću i energetske učinkovitost snage vozova (npr. hibridna rješenja), te poticati korištenje alternativnih goriva, uključujući i vodonik i gorive ćelije kao srednjoročnu i dugoročnu opciju, uzimajući u obzir troškovne efikasnosti i razmatranje energetske efikasnosti. Aktivnosti će obuhvatiti infrastrukturu, vozila, plovila i komponente tehnologije, uključujući i cjelokupni sistem optimizacije. Istraživanja u razvoju specifičnim za prevoz će uključivati proizvodnju, građevinarstvo, poslovanje, održavanje, dijagnostika, popravak, inspekcija, demontaža, zbrinjavanje, recikliranje, strategije životnog vijeka i intervencije na moru u slučaju nezgode.

Poticajni modalni transportni koridori

Razvijanje i demonstracija multimodalnog transporta ljudi i roba, kao i tehnologije i sistema kako bi se osiguralo efikasno kombinovanje, uključujući u kontekst željeznički i vodeni transport. To uključuje usmjeravanje aktivnosti interoperabilnosti i operativnih optimizacija lokalnih, regionalnih, nacionalnih i evropskih prometnih mreža, sistema i usluga te njihovu intermodalnu integraciju u integrirani pristup. Aktivnosti će biti usmjerene na strategijama širom Evrope, optimizirano korištenje infrastrukture, uključujući i terminale i specijalizirane mreže, poboljšani transport, promet i upravljanje informacijama, poboljšana logistika tereta, putničko kombinovanje i modalne strategije za poticanje energetski učinkovitih prevoznih sredstava. Inteligentni sistemi, novo vozilo/plovilo koncepti i tehnologije, uključujući operacije utovara i istovara, kao i korisničko povezivanje će se razviti. Znanja za kreiranje politike uključiti će infrastrukturu cijene i naplate, procjena Zajednice mjera prometne politike i politiku i projekte trans-evropske mreže .

Osiguravanje održivog gradskog prevoza

Fokus na mobilnost ljudi i dobara kroz istraživanja "nove generacije vozila" i svog podizanja tržišta, okupljanje svih elemente čistog, energetski učinkovitog, sigurnog i inteligentnog sistema cestovnog prometa. Istraživanje o novim transportnim i mobilnim konceptima, inovativnim organizacijskim i mobilnim upravljačkim šemama i kvalitetnim javnim prevozom će za cilj osigurati pristup za sve i visokog nivoa intermodalne integracije. Inovativne strategije za čisti gradski prevoz će biti razvijena i testirana. Posebna pažnja će se posvetiti na ne zagađujuća prevozna sredstva, upravljanje potražnjom, racionalizaciju vlastitog prevoza, te informacijske i komunikacijske strategije, usluge i infrastrukturu. Alati i modeli podrške razvojnoj politici implementaciji pokriti će prevoz i korištenje zemljišta, uključujući planiranje odnosa rasta i zapošljavanja..

Unapređivanje sigurnosti i osiguranja

Razvijanje tehnologija i inteligentnih sistema za zaštitu ugroženih osoba, kao što su vozači, putnici, posada i pješaci. Napredni inženjerski sistemi tj. Advanced Engineering Systems i metodologije analize rizika će biti razvijeni za dizajn i rad vozila, plovila i infrastruktura. Naglasak će biti stavljen na integrativne pristupe povezane sa ljudskim elementom, strukturni integritet, preventiva, aktivnoj i pasivnoj sigurnosti, uključujući sisteme praćenja, upravljanjem spasilačkim i kriznim situacijama. Sigurnost će se smatrati kao inherentan sastavni dio ukupnog transportnog sistema, obuhvaćajući infrastrukturu, teret (roba i kontejneri), prevoz korisnika i operatora, vozila i plovila i mjere na nivou politike i zakonodavstva, uključujući i odluku o podršci i alate za provjeru valjanosti, sigurnost će se usmjeravati gdje god je to inherentan zahtjev za transportni sistem.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Iačanje konkurentnosti

Poboljšanje konkurentnosti transportne industrije, osiguravanje održivosti, efikasnosti i pristupačnosti usluge prevoza i stvaranje novih vještina te mogućnosti zapošljavanja putem istraživanja i razvoja. Tehnologije za napredne industrijske procese će uključivati projektovanje, proizvodnju, montažu, izgradnju i održavanje, te će imati za cilj smanjenje troškova životnog ciklusa i razvojem prati vrijeme. Naglasak će biti stavljen na inovativan i poboljšani proizvod i sistemske koncepte i poboljšane usluge prevoza osiguravajući veće zadovoljstvo kupaca. Nova organizacija proizvodnje, uključujući upravljanje lancem nabavke i sistem distribucije će se razviti.

Ovih pet aktivnosti su dopunjeni sa „cross-cutting“ akcijama usmjerenim na nekoliko aktivnosti.

2. Aktivnosti podržane pod 'Inicijativom Evropskih zelenih vozila'

'Evropska inicijativa zelenih vozila' pripada 'Evropskom planu ekonomskog oporavka', je inicijativa za koordiniranje napore i provođenje zajedničkih akcija da bi se sadržala mjerila ekonomskog centra i poticala potražnja i povjerenje. Unutar Plana za oporavak, 'Evropska inicijativa Zelenih automobila' je istraživanje i inovacije mjera koje imaju za cilj olakšavanje implementaciju nove generacije putničkih automobila, kamiona i autobusa koji će zaštititi naš okoliš i život i osigurati poslove, ekonomsku aktivnost i konkurentnu prednost auto industrije na globalnom tržištu. Niz različitih mjera se predlaže: podrška za istraživanja i inovaciju kroz FP7 šeme finansiranja, intenziviranje EIB kredita za auto industriju i njihovim dobavljačima konkretno za inovacije i čistom cestovnom prometu, te niz zakonskih mjera za promociju „čistog“ cestovnog prometa (porezna cirkulacija i registracija, otpad starih automobila, pravila o nabavkama, CARS21 inicijativa).

2.3 Tehnološke platforme

Evropske Tehnološke platforme (European Technology Platforms (ETPs)) osnovane su na mnogim područjima Evrope u kojima je konkurentnost, ekonomski rast i blagostanje ovise o važnim istraživačkom i tehnološkom napretku u srednjeročnom i dugoročnom periodu. Oni okupljaju interesne skupine dioničare, pod industrijskim vodstvom, kako bi definisali implementovali strateške ciljeve istraživanja Research Agenda (SRA). ETP su doprinijele definisanju teme programa saradnje, posebno u istraživanju područja posebne industrijske relevantnosti. Provedba SRA će biti podržana od strane programa saradnje u područjima u kojima ona predstavljaju istinske evropske dodatne vrijednosti.

Unutar podteme Održivog površinskog transporta, postoje tri relevantne ETPs:

O ERRAC – Istraživačko savjetodavno vijeće evropskih željeznica

O ERTRAC – Istraživačko savjetodavno vijeće evropskih cesta

o Waterborne Tehnološka platforma

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

2.3.1 ERRAC

ERRAC je osnovan 2001. godine sa veoma ambicioznim ciljem stvaranje jedinstvenog evropskog tijela s oboje i mogućnosti i sposobnosti da pomažu revitalizaciji Evropskog željezničkog sektora i da ga učini konkurentnijim, povećanjem poticanja inovacija i vodeći istraživačke napore na evropskom novou.

Dana 18. decembra 2002., Istraživačko savjetodavno vijeće evropskih željeznica (ERRAC) otkrilo je svoj strateški Željeznički istraživački plan (SRRA) željezničkoj zajednici. Ova Evropska željeznička inicijativa otvara put za nove inovativne oblike saradnje, te je bio jedan od pionira za "tehnološke platforme", koji bi mogao dovesti do velike zajedničke tehnološke inicijative tokom Evropske komisije Sedmog okvirnog programa (2007-2013).

ERRAC se sastoji od 45 predstavnika iz svake od glavnih dioničara istraživanja evropskih željeznica: proizvođača, operatera, menadžera infrastrukture, Evropske komisije, zemalja članica EU, akademika i korisničkih skupina. ERRAC pokriva sve oblike prevoza željeznicom: od konvencionalnih, veliko brzinskih i teretnih aplikacija na urbane i regionalne usluge.

ERRAC se fokusira na:

1. Definisane i provedbene korake kako bi se postigla, zajednička istraživačka strategija evropskih željeznica za idućih 20 godina kroz:
 - o Strateški plan istraživanja željeznica 2020 (SRRA). SRRA naglašava kritično omogućavanje tehnologije koja će morati biti razvijena u pet osnovnih područja: (1) interoperabilnosti željeznica, (2) inteligentne mobilnosti, (3) sigurnost, (4) okoliš, (5) inovativni materijali i metoda proizvodnje o održiva,
 - o Visokog nivoa predanosti svih dioničara,
 - o Razvijanje učinkovitog, konkurentnog i održivog evropskog željezničkog sistema
 - o Sporazum o zajedničkim stavovima i preporukama za različita istraživačka željeznička pitanja.
2. Jačanje saradnje istraživanja evropskih željeznica kroz:
 - o Izgradnja konsenzusa među dioničarima
 - o Poboljšanje sinergije između EU-a, nacionalnih i privatnih istraživanja željeznica
 - o Jačanje i reorganizacija istraživanja i razvoja
 - o Olakšavanje ujedinjavanja ljudskih i materijalnih resursa
 - o Pokretanje kooperativnih istraživačkih šema

2.3.2 ERTRAC

Pokrenuto 2002. godine, Istraživačko vijeće evropskog cestovnog transporta (Evropean Road Transport Research Advisory Council (ERTRAC)) okupilo je na visokom novou predstavnike svih glavnih evropskih interesnih skupina za cestovni prevoz prvi put. Članovi ERTRAC-a predstavljaju potrošače, proizvođače vozila, komponente dobavljače, operateri i programeri cestovne infrastrukture, obezbjeđivači usluga, dobavljači energije, istraživačke organizacije, gradovi i regije, kao i javna tijela na evropskom i nacionalnom nivou. Cilj ERTRAC inicijative je bio razviti zajedničku viziju, identifikovati istraživačke prioritete i uspostaviti plan strateškog istraživanja za sljedećih nekoliko decenija, te poticati njegove provedbe. Ovo je prvi put da je takav holistički pogled na potrebe istraživanja cestovnog prometa je bio razvijen sa takvom aktivnošću multi sektorne saradnje.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Okvir ERTRAC istraživanja uključuje:

- o Urbanu mobilnost
- o Energiju, izvore i klimatske promjene
- o Prevoza tereta na dalje razdaljine (long distance)
- o Sigurnost cestovnog transporta

2.3.3 WATERBORNE

U gotovo svakom sektoru Waterborne Zajednice danas, evropska preduzeća su svjetski lideri u inovativnim tehnologijama, udjelu na tržištu ili prometu. Kontinuirani i visokog nivoa RDI izdataka su potrebni za evropska preduzeća da bi održavali njihove jake pozicije na srednjoročnoj i dugoročnoj osnovi. Evropska waterborne industrija troši stoga važan udio njihovog prometa na RDI. Čvrsto partnerstvo između vodećih formi inovacija, malih i srednjih poduzeća i pomorske istraživačke zajednice čini osnovu za učinkovitu skupinu. Waterborne dioničari osnovali su Waterborne TP u uvjerenju da se samo u kombinaciji i usredotočnim pristupom mogu generirati potrebni rezultati. Njihova srednjoročna vizija razvijena je i predstavljena Komisiji u februaru 2006 kao Waterborne TP Vision 2020 dokument.

Ciljevi vizije 2020 bili su obilježeni pod Waterborne TP osnovom održivost, konkurentnost i rast:

1. Siguran, održiv i učinkovit vodeni promet;
2. Konkurentne evropske industrije vodenog transporta;
3. Upravljanje i olakšavanje rasta prometne količine i promjene u trgovinskim modelima

Ova vizija kategoriše kvalitativne mjere uspjeha Waterborne sektora do 2020 godine, sa ambicioznim ciljevima i srodnim izazovima inovacija. Ovi ciljevi nisu kruti i podložni su izvedbama tehnološkog i ekonomskog razvoja, oni stoga predstavljaju upravljače i izazove za inovacije prema 2020, a ne apsolutnost ili rokove.

Plan strategije istraživanja Waterborne (WSRA) Pregled je predstavljen Komisiji u maju 2006 kojim su se usmjerili ciljevi i izazovi Vision 2020. On sadrži opsežan popis WSRA prioriteta potrebnih za postizanje ciljeva Vision-a.

Posljednji dio ovog tri-koraka pristupa je implementacija WSRA u obliku "Implementacije mape kretanja" za razdoblje do 2020 i priprema konsolidacije 'odozdo prema gore' razvoja od ciljeva VIZIJA i prioriteta WSRA-a , i "odozgo prema dole" procjena proizvoda, usluge i infrastrukture prema potrebama industrije.

POGLAVLJE III: Konkurentnost i inovativni program

3.1 Uvod

Okvirni program konkurentnosti i inovacije (CIP) ima za cilj poticanje konkurentnosti evropskih poduzeća. Sa malim i srednjim preduzećima (SME), kao svoj glavni cilj, program će pružiti podršku inovacijske aktivnosti (uključujući eko-inovacije), osigurati bolji pristup finansijskim sredstvima i pružiti usluge poslovne podrške u regijama. To će potaknuti bolje podizanje i korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT) i pomoći u razvoju informacijskog društva. Također će promovirati povećano korištenje obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti.

CIP će trajati od 2007. do 2013. i ima ukupni proračun od više od € 3.6 milijardi eura. Dok poduzetništvo i inovacije (EIP) za CIP koriste nekoliko različitih šema i mehanizama intervencije, u drugim područjima CIP će znatan dio novca utrošiti na grantove za poslovne i javne učesnike iz cijele Evrope i izvan nje, kako bi se sufinansirali pilot i tržišni replikantni projekti, kao i najbolji - praksa razmjene i umrežavanja. Do ovog kraja, grantovi se određuju na temelju poziva za prijedloge i vrednovanje postupaka, koji je vrlo konkurentan. CIP, kao što je FP7, nema fiksne nacionalne ili regionalne alokacije.

Kako bi se nadopunili nacionalne programe, aktivnosti koje se finansiraju iz CIP moraju imati "evropske dodatne vrijednosti". Ova Evropska dodana vrijednost je jasna demonstracija koristi od projekta na Evropskom nivou. Na primjer, mora biti jasno zašto ovaj projekt bi trebao primiti Evropska sredstva za razliku od njihovog finansiranja od strane lokalnih, nacionalnih ili regionalnih resursa. Stoga će se istraživači morati pokazati u svome programu dimenzije EU tržišnih prepreka, opravdati prednosti usmjeravanja predmeta prijedloga na evropskom nivou ili objasniti doprinos projekta za poboljšanje konkurentnosti ekonomije EU. Ova Evropska dodatna vrijednost se može isto tako demonstrirati kroz transnacionalnu prirodu mnogih aktivnosti, koje se provodi konzorcij uključujući sudionike iz različitih evropskih (i drugih) zemalja. Međutim, postoje i mogućnosti za pojedinačne podnositelje zahtjeva bez obveza za trans-nacionalnu saradnju, kako bi se olakšao nastanak inovativnih rješenja od interesa za cijelu Evropu.

CIP je strukturiran u tri specifična programa, od kojih svaki ima svoju strukturu upravljanja i godišnjeg programa rada:

- Poduzetništvo i Inovativni program (EIP)
- Politika programa podrške informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT PSP)
- Program Inteligentne energije Evrope (IEE)

CIP ima ukupni proračun od više od € 3.6 milijardi eura za razdoblje 2007-2013

- € 2 170 miliona eura za EIP (od čega više od € 1 100 miliona eura za finansijske instrumente i € 430 miliona eura za promociju eko-inovacije)
- € 730 miliona eura za ICT-PSP
- € 730 miliona eura za program IEE.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

IEE program i ICT-PSP program lociraju sredstva uglavnom kroz pozive za podnošenje prijedloga. Postoje pozivi za prijedloge također u programu EIP (u vezi eko-inovacije, inovacije, itd.), dok je ovaj program ima i druge vrste interventnog mehanizma. Pod EIP, također se koriste pozivi na tendere za pružanje podrške aktivnostima.

3.2 Poduzetništvo i Inovativni program (EIP)

EIP se fokusira na olakšavanje pristupa finansijama za pokretanje i rast malih i srednjih poduzeća i potiče ulaganja u inovacijske aktivnosti, stvara povoljnije okruženje za SME prekograničnu saradnju, promoviranje svih oblika inovacija u preduzećima i poticanje poduzetništva i inovacija kulture. EIP ima za cilj postizanje svojih ciljeva kroz sljedeće šeme:

- bolji pristup finansijskim sredstvima za malo i srednje poduzetništvo kroz "CIP finansijske instrumente", posebno rizičnog ulaganja kapitala i kreditne garancije;
- Globalna Evropska Mreža tj. Enterprise Europe Network, mreža regionalnih centara za isporuku poslovnih inovacija i usluge podrške za RTDI učesnicima, posebno malim i srednjim preduzećima
- podrška za poticanje transnacionalnog umrežavanja inovativnih poduzeća i svih drugih učesnika u procesu inovacija, uključujući benchmarking inicijativu i razmjena najbolje prakse;
- podrška za eko-inovacije, čime bi održivi razvoj postao stvarnost poslovanja;
- podrška za kreiranje politike koja potiče poduzetništvo i inovacije

3.3 Program inteligentne energije Evrope (IEE)

IEE program je usmjeren na poticanje energetske efikasnosti i racionalno korištenje izvora energije, promoviranje novih i obnovljivih izvora energije, kao i promoviranje energetske efikasnosti i novih izvora energije u prometu. IEE program ima za cilj poboljšanje tržišnih uslova za neiskorištene mogućnosti za štednju energije i poticanje upotrebe obnovljivih izvora energije, stoga kreće prema više energetske inteligentnijoj Evropi.

U tom kontekstu, podržat će pilot i tržišni replikacijski projekt promocije i širenje projekata za finansiranje izgradnje kapaciteta, razvoj i širenje znanja, vještine i metode, razmjena iskustava, razvoj tržišta i inteligencije, politike ulaza, podizanje svijesti i pružanje informacija, te obrazovanje i osposobljavanje.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

POGLAVLJE IV: Od ideje do projekta

Ovo poglavlje predstavlja opći pregled FP7: mehanizam, izvore informacija, i glavne korake u pozivu, potencijalne učesnike i finansijske faze. Postoji šest važnih faza u život projekta koje će biti predstavljene u ovom odjeljku. To su kako slijedi:

- o Novi poziv za podnošenje prijedloga (otvoren)
- o Priprema prijedloga
- o Evaluacija prijedloga od strane nezavisnih stručnjaka
- o Pregovori s EK
- o Provedba projekta
- o Izvještavanje

4.1 Osnovna razmatranja

Prije početka pisanja prijedloga projekta EU-a, važno je da uzmete u obzir neka osnovna razmatranja.

Prije svega, treba uzeti u obzir karakteristike EU-istraživačkih projekata, jer imaju specifične granične uslove. EU-istraživački projekti se provode kroz Sedmi okvirni program (FP7), a za svaku temu predmet teme je detaljno opisan u specifičnom programu i radnom programu. Prijedlozi projekata mogu se podnijeti nakon što je objavljen poziv za podnošenje prijedloga. Pravni i finansijski granični uvjeti su detaljno opisani u pravilima za učestvovanje i sporazum modela granta.

Zbog preduslova transnacionalne saradnje, projektni timovi često imaju multi-kulturni karakter, gdje mnogi partneri moraju raditi zajedno na decentralizovan način. U sklopu projekta nalazi se uglavnom jednake raspodjele moći, ali moguća je nejednaka raspodjela interesa i obveza. Međutim, svaki partner dijeli rizik, ali i mogućnosti generirane od strane projekta.

Jedan važan obzir je da ne učestvujete samo za sredstva EU. Pokušajte razmotriti finansiranje EU-a kao dodatni novac na vrhu već uloženi sredstava. Dodatnu vrijednost učestvovanja u projektima EU je međunarodna saradnja i uspostavljanje široke mreže za pristup novim tržištima i kontaktima. Stoga, samo učestvovati u projektima koji tačno odgovaraju.

Ako je odluka donešena da se pristupi pisanju projektnog prijedloga, da bi pretvorili ideju u projekt, sjedite zajedno sa svojim partnerima i pokušajte dogovoriti jasne i realne ciljeve. Svaki partner mora procijeniti koristi za svoje vlastite organizacije, stvoriti potrebne obaveze tokom faze izvršenja projekta. Stoga je važno osigurati protok informacija između partnera i unutar organizacije.

Ključna pitanja:

Kada se uzimaju u obzir osnovna razmatranja, 9 pitanja koja su navedena u nastavku mogu pomoći u određivanju da li ili ne nastaviti s pretvaranjem projektno ideje u projektni prijedlog.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

1. Da li se projekt poklapa sa programom rada za određeni poziv? Identificirajte najvažnije teme i uporedite većinu njegovih zahtjeva.
2. Da li je projektna ideja nova, a stvarni napredak ispred „state-of-the-art“? Istražite projekte finansirane od strane EU u istom prostoru i objasnite razlike.
3. Da li je projekt usmjeren na problem koji dijeli nekoliko evropskih zemalja?
4. Da li se projekt poklapa sa strategijom svih partnera?
5. Da li projekt ima potencijal aplikacije? Procijenite broj potencijalnih korisnika u nekoliko evropskih zemalja.
6. Da li konzorcij namjerava iskoristiti rezultate projekta?
7. Da li se konzorcij sastoji od pravih partnera za korištenje odličnih rezultata?
8. Da li projekt integrira tehnologiju od partnera iz više od jedne zemlje?
9. Da li je projekt održiv s obzirom na očekivani datume početka i završetka? Razmotriti period do jedne godine nakon podnošenja prijedloga do vremena kada projekt može početi da se implementira.

Ako sva pitanja imaju pozitivan odgovor, ima puno osnovnih elemenata da se napiše uspješan prijedlog projekta.

4.2 Procedura poziva

Evropska komisija je zadužena za definisanje i objavljivanje godišnjih programa rada i poziva za podnošenje prijedloga. Oni uoče ili specifični naučni ili tehnološki problem, ili ponude izbor teme istraživanja za učesnike (posebno za neke pozive posvećena malim i srednjim poduzećima).

Poziv za prijedloge i program rada definišu:

- o temu koja će biti obrađena
- o vrste instrumenta (CP, CSA i sl.)
- o proračun
- o Rok za podnošenje prijedloga
- o

Poziv za prijedloge i program rada su popraćene detaljnim uputama za pripremu prijedloga. Nacrt verzije programa rada ponekad cirkulira među istraživačima prije nego u konačnoj verziji bude objavljen. Poziv za prijedloge i radne programe uvijek su objavljeni na web stranici Cordis, poglavlje "find a call".

Podnošenje prijedloga mora se obaviti prije nego što istekne fiksni rok poziva. Jedini način da dostavi prijedlog je korištenje on-line sistem elektronskog podnošenja prijedloga (EPSS).

EPSS općenito je vrlo pouzdan, glavni razlog neuspjeha da dostavi prijedlog predlagatelja je taj da se čeka do posljednje minute. EPSS može biti zagušen u to vrijeme, stoga je preporučljivo poslati ranije, a isto tako da se dostave nacrti prijedloga u ranijoj fazi. Nova verzija prijedloga projekta podnesena u kasnijoj fazi će prebrisati verziju prethodno podnesenu.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

4.3 Pisanje prijedloga

Za pisanje prijedloga projekta, "Toolbox" s najviše relevantnim dokumentima je vrlo koristan. Toolbox se može sastojati od sljedećeg:

Radni program i tekst poziva

Za svaku temu unutar FP7, program rada je dostupan. Ovaj dokument sadrži opće informacije o politici EU-a, Sedmom okvirnom programu i tehničkom sadržaju (opisi tema). Nadalje, ovisno o temi, informacije o proračunima po temi/instrumentima se mogu naći, kao i informacije o procedurama, kriterijima za ocjenjivanje i ciljane zemlje za međunarodnu saradnju.

Vodič za podnositelje prijedloga

Vodič za podnositelje je najvažniji dokument za predlagatelje. Sadrži obavezne "smjernice", koje se preporučuju da se slijede pismo. Svaki instrument i tema ima svoj Vodič za podnositelje zahtjeva koji se mogu naći na web stranici Cordis.

Vodič za podnositelje sadrži informacije o FP7 šemama finansiranja, praktične informacije o podnošenju prijedloga i procedure ocjenjivanja. U dodacima se mogu naći upute za pisanje dio A (administrativni podaci) i predložak za dio B prijedloga. Predložak za dio B je direktno povezan sa kriterijima za ocjenjivanje i sadrži sljedeće dijelove:

- Naslovna stranica + Sažetak
- S & T kvalitete (bullet points = sekcije)
- Provedba (idem)
- Uticaj (idem)
- Etika

Za svaki dio broj stranica je ograničen.

Pravila učestvovanja

Pravila za učestvovanje mogu se naći na web stranici Cordis. Tamo su sadržani podaci o učestvovanju, procedure, finansijski doprinos Zajednice i kako se nositi s diseminacijom i kako upotrijebiti rezultate projekta, te prava intelektualnog vlasništva.

EU dokumenti

Osim dokumenata prije opisanih, EU također objavljuje široke različite dokumente o politici tj. pravilima kojima se može korisno utvrditi da li ili ne projektna ideja doprinosi sveukupnoj politici EU ciljeva u određenom području. Dobar primjer takve politike je dokument EU-a Bijeli papir o prevozu.

Kada počinjete pisati prijedlog, naponi trebaju biti podijeljeni oko kriterija ocjenjivanja. Mnogi predlagatelji se koncentrišu na naučni element, ali izgube stvari u vezi same implementacije projekta i opis uticaja. Nadalje, koristite jak naslov ili akronim i napišite zanimljiv kratak sadržaj projekta, ukratko opisujući ciljeve, rezultate, R & D-pristup, partnerstvo, korisnost rezultata i iskorištavanje rezultata.

U glavnom tekstu prijedloga, pažnju treba usmjeriti na uvjerljivu tehnološku pozadinu i jasan opis "state of the art-a" u određenom području. Uključiti jasne ciljeve, dobro opisati metodologiju i popis rezultata i isporučeni, sveukupno staviti u dobro osmišljen plan rada.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Upravljačka struktura i procedure trebaju biti u skladu za kontrolu projekta, i dati rezultate. Uključiti isto tako uvjerljiv opis konzorcija u cjelini, te ulogu i kvalifikacija svakog pojedinačnog partnera. Prilikom obračuna proračuna, troškovi moraju biti razumni, realni i unutar proračuna poziva. I najvažnije: držati jasnoću i jednostavnost, bez gubitka kvalitete!

Pri pisanju prijedloga, sjetite se da završni detalji doprinose kvaliteti rada. Stoga koristite koncizni standardni engleski i tekst učinite jasnim, dobro struktuiranim, jednostavnim za čitanje. Dodajte tablice sadržaja, koristite kratke odlomke, istaknite ključne tačke u slovima, itd. Prijedlog se može napraviti vizualno vrlo atraktivan koristeći raspored, tablice i ilustracije (crno-bijelo).

Nemojte pisati samo za eksperte, budite jasni i koncizni. Vodite ih kroz prijedlog.

4.4 Pronalaženje partnera

Gradnja međunarodnog partnerstava je dio učešća u istraživačkim programima EU-a; traženje partnera je stoga izuzetno važan aspekt pomoći potencijalnim učesnicima da dostave prijedloge projekata u FP7. Nacionalni Kontaktne Centri tj. National Contact Points (NCPs) osnovani u svakoj evropskoj državi su vrijedan izvor pomoći za pronalaženje partnera.

Prvo, mogao biti koristan u razlikovanju organizacija u zemljama koje traže partnere u inozemstvu i stranim organizacijama u potrazi za partnerom u zemljama u inozemstvu.

Daljnja razlika može biti između "pravog" partnera koji traži osobe ili organizacije s više ili manje razvijenim projektnim idejama i "iskazanim interesom" od osobe ili organizacije koja želi učestvovati u evropskim istraživačkim projektima, ali nema precizne ideje o vrsti istraživanja i inovacija su mogli provesti.

Vanjski partneri mogu biti generirani nakon prethodnog kontakta provjere za projektnu podobnost, nakon verifikacije projektne ideje u održivosti, ili bi moglo biti zahtjev partnera kroz interaktivne web stranice, u tom slučaju će biti potrebno provjeriti je li predloženo istraživanje pogodan za određenu vrstu projekta.

NCP/organizacija pomoći će normalno osigurati korisniku posvećen predložak za odlazno pretraživanje partnera, kao i smjernice u identifikaciji sve potrebne informacije koje će biti pružene drugim potencijalnim partnerima.

Pretraga partnera treba se poslati u NCP mreže te u nekim slučajevima na Enterprise Europe Network. Čak i ako u nekim slučajevima NCP zna stranu organizaciju koja bi mogla biti odgovarajuća, uobičajena praksa je da se obratite NCP te organizacije u zemlji.

Pretraživači dolaznih partnera se obično prosljeđuju putem NCP/organizacijske mreže putem elektronske mail-ing liste. Difuzija se može učiniti ciljano elektronskom poštom od strane organizacija u NCP/organizacije zemlje, objavljivanjem na web stranicama, objavljivanjem u časopisima, distribucijom tokom radionica, ili kombinacijama navedenog.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Ciljane grupe ovakvih aktivnosti mogu biti sljedeće:

- Direktni kontakti - slučajevi u kojima pogodan partner (malih i srednjih poduzeća, istraživački centar, itd ...) odmah padne na pamet ti su uvijek najuspješniji, s obzirom na postojeći odnos međusobnog povjerenja između NCP / pomoći organizacija i organizacije koja je u pitanju, i svijest o FP metodologiji
- izbor partnera iz centralne baze podataka, koristeći sistem ciljanog pretraživanja - ako je na raspolaganju također može proizvesti dobre rezultate, jer su ove kompanije su već na neki način pokazala interes prema evropskim RTD programima. Štoviše, korištenje standardne elektronske mail-ing liste, diferencirane prema tehnološkom sektoru ili vrsti stručnosti traženi, omogućuju vrlo brzo redistribuciju čim zahtjev za traženje partnera dolazi, te ima prednost u tome da primatelji su već upoznati FP s metodologijom.
- tematske mreže ili lokalne kontakt tačke ili helpdesk ili, ako je to relevantno, mreža organizacija članica - oni već znaju FP metodologije, te su u kontaktu s istraživačima i poduzetnicima na svom području;
- Publikacija o partnerskom dijelu web stranica NCP organizacije - korisno doći do šire publike;
- Publikacija u newsletter objavljenom od strane NCP organizacije, posebno ako se distribuira putem e-maila, ili "brzih" papirnatih izdanja;
- Publikacije u časopisima u saradnji sa NCP, ako je to relevantno, u novinama članica organizacija, saveza, sektor organizacija itd.;
- Distribucija fokusiranog pretraživanja partnera tokom radionica. Ovo bi moglo biti učinjeno u obliku prospekta ili kataloga, ako podaci ne podliježu mnogim varijacijama tokom vremena (npr. EOI's različitih entiteta, nego projektnih ideja), ili ona mogu biti kao jednostavna fotokopija ili prikazivanje opisa poster veličine.

4.5 Proces evaluacije

Prijedlozi su normalno podnijeli i vrednovani u jednoj fazi. Postupak vrednovanja nema većih promjena za FP7 u odnosu na FP6. Nakon prijema prijedloga prvo provjera prihvatljivosti obaviti će se:

- Datum i vrijeme prijema prijedloga na dan ili prije isteka roka
- Minimalan broj prihvatljivih, nezavisnih partnera kao što je izneseno u programu rada / pozivu
- Potpunost prijedloga
- Prisutnost svih traženih administrativnih obrazaca (dio A) i sadržaja opisa (Dio B)
- "izvan opsega"
- Ostalo (e.g. ograničenja proračuna;)

Kada se ove provjere urade, a prijedlog je podoban, biti će predat trojici nezavisnih evaluatora. Ovi evaluatori su odabrani iz širokog izbora, te su pozvani na osnovu poziv-za-poziv. Oni će pročitati i ocijeniti prijedlog koristeći tri glavna kriterija:

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

1. S & T kvaliteta (koja se odnosi na temu prema pozivu) - Kvaliteta ciljeva, napredak ispred „state of art“, plan rada
2. Implementacija - Individualni učesnici i konzorcij u cjelini, raspodjela sredstava (proračun, osoblje, oprema)
3. Uticaj - Doprinos očekivanih učinaka navedenih u programu rada, planovi za širenje i iskorištavanje rezultata projekta i IPR

Evaluatori mogu dati za svaki kriterij 5 bodova maksimalno, prag kriterija je 3 od 5 i ukupni prag je 10 od 15. Nakon pojedinačnih procjena, tri evaluatora sjesti će zajedno napisati konsezusni izvještaj. Obično to uključuje raspravu koja je vođena od strane Predstavnik komisije dok se sporazum o konsenzusu ocjene i komentar za svaki od kriterija ne postigne. Za sve prijedloge sastaviti će se rangirani popis i Sažetak izvještaja o evaluaciji (ESR) će biti poslan na podnositelja zahtjeva. Uspješni prijedlozi će biti pozvani od strane Komisije za početak pregovora o ugovoru.

4.6 Pregovori o Ugovoru

Ako je projekt odabran za finansiranje, koordinator projekta će dobiti pismo od Komisije pozivajući ga da pregovara o Grant Sporazumu. Ovo pismo će se pružiti informacije za sljedeći korak u pregovorima (naziv naučne i finansijske ustanove koja će biti zadužena za pregovore, maksimalni budžet, rokovi za pregovaranje i komentare na promjenu projekta). Pristupni ključ za elektroničke alate u kojem će informacije o projektu biti također unesene je također obezbjeđen.

Koordinator projekta će pregovarati u ime svih partnera. Pregovori mogu pokriti puno polja, ali uglavnom sljedeće:

- o proračun,
- o detalji opisa programa rada i strukture upravljanja,
- o konzorcij i ulazak novih partnera,
- o neki administrativni detalja,
- o pitanjima intelektualnog vlasništva i neka etička pitanja.

Dokumenti koji se moraju pripremiti se mogu podijeliti u 2 aspekta:

1. Tehnička dokumentacija (DoW- Description of Work tj. opis rada),
2. Opis rada je vrlo sličan Dijelu B vašeg početnog prijedloga ali se mora uzeti u obzir ESR. Ovaj DoW-opis rada će biti priložen kao Aneks Sporazuma o donaciji.
3. Administrativni aspekt (Grant sporazum)

Validnost učesnika

Status svakog učesnika u FP7 je ispitan. Svaki učesnik je registrovan u "Jedinstveni registar" tj. Unique Registration Facility - URF. EK izravno kontaktira svakog učesnika koji moraju dostaviti EK sve tražene informacije (kopija statusa ili drugih pravnih dokumenata). Kada organizacija nije članica EU, zahtjeva se prevod na engleski. Informacije se traže samo jednom za cijelo vrijeme trajanja FP7.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Priprema formulara za grant - Grant Preparation Form (GPF)

Formulari su završeni od strane koordinatora koji je dobio pristupni ključ za ulazak na website. Koordinator traži od svakog učesnika da obezbijede informacije. Dva glavna dijela moraju biti ispunjena: podaci o svakom sudioniku i o budžetu.

Trajanje pregovora ovisi puno od:

- kvalitete vašeg prijedloga,
- komentarima ESR,
- službeniku projekta.

Oni mogu biti vrlo jednostavni ili komplikovani, kratki (2 mjeseca) i dugi (12 mjeseci).

4.7 Implementacija projekta

Nakon što se završila faza pregovora, potpisuje se Ugovor o grantu tj. doniranju. Onda, na određen datum, počinje implementacija projekta. Obično se počinje s važnim kick-off prvim sastankom u kojem su svi partneri prisutni. Kick-off sastanak je važno jer pomaže da osigura zajedničku viziju o ciljevima projekta.

Tokom projekta, dogovara se redovno postupno izvještavanje. Izvještavanje EK obično se vrši svakih 18 mjeseci, a unutarnje izvještavanje svakih 6 mjeseci, ali to nije osnovno pravilo. Redovni sastanci među partnerima također bi trebali biti organizovani kako bi se omogućilo redovno praćenje projekta i rasprave o postignućima, problemima i budućim radnim aktivnostima.

U toku projekta, upravljanje rizikom je vrlo važno pitanje koje treba biti planirano od samog početka razrade projekta. Kako bi se izbjegla ili smanjila pojava rizika, vrlo je važno uspostaviti redovne sastanke ili telekonferencija (obično svaka dva ili tri mjeseca) između svih vođa radnih paketa i uključiti alternativne planove za postizanje ciljeva i postavljenih zadataka.

Uputstva za uspjeh

- o Tokom implementacije projekta važno pitanje treba uzeti u obzir bitno za uspjeh projekta a to je komunikacija između svih partnera i na svim nivoima. Ne samo da partneri trebaju osjetiti da su uključeni u projekt što je više moguće, a naravno u okviru projekta i dužnosnik Evropske komisije također bi trebao biti redovito informisan o napretku projekta.
- o Sve konfliktne situacije moraju se raspravljati među partnerima i struktura upravljanja mora biti postavljena efektivno a ne preklapno kako bi reagovala brzo i uspješno u svim rizičnim situacijama.

Poslije projekta

Važno pitanje nakon implementacije projekta je osigurati transfer znanja i korištenje rezultata projekta. Dobar projekt ima pozitivan i značajan uticaj na svom području i potencijalno može poslužiti kao primjer za buduće projekte.

Finansijski podaci moraju se čuvati od strane svih učesnika projekta u slučaju revizije rashoda. Ova opravdanja treba čuvati najmanje 5 godina nakon završetka projekta.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

4.8 Izvještavanje

U toku projekta, rad i troškove u vezi sa radom moraju se tačno prijaviti Evropskoj komisiji. Financijska sredstva propisana određenom projektu su jedino konačna i sigurna kada se svi troškovi naprave, dokažu i odobre od strane Evropske komisije. Ako troškovi nisu saglasni sa proračunom ili u skladu s finansijskim pravilima FP7, Evropska komisija može tražiti povrat preplate.

Izvještaji će se sastojati u redovitim finansijskim praćenjima troškova:

- o troškova, putem fakture.
- o troškova osoblja.

Obrazac C je obrazac koji svaki korisnik FP7 projekta treba popuniti i dostaviti Evropskoj komisiji u skladu s izvještajnim razdobljima definisanim u Grant Sporazumu.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

POGLAVLJE V: Pravni i finansijski aspekti

5.1 Pravila učestvovanja

5.1.1 Minimum uslova za učestvovanje

Minimalni uslovi za indirektno učestvovanje su sljedeće:

1. najmanje tri pravne osobe moraju učestovati, od kojih svaka mora biti osnovana u državi članici ili pridruženoj članici EU. Nije moguće da dvije pravne osobe bude osnovane u istoj državi članici ili pridruženoj članici;
2. sve tri pravne osobe moraju biti neovisni jedni o drugima.

5.1.2 Podobnost za finansiranje

1. Sljedeće pravne osobe koje učestvuju u akciji u indirektnim aktivnostima mogu dobiti finansijski doprinos Zajednice:

- (a) svaka pravna osoba koja je osnovana u državi članici ili pridruženoj zemlji, ili osnovana pod zakonom EU;
- (b) bilo koje međunarodne organizacije evropskog interesa;
- (c) bilo koji pravni subjekt osnovan na međunarodnoj saradnji zemalja partnera.
- (d) fizičke osobe mogu učestvovati

2. U slučaju učešća međunarodnih organizacija, osim međunarodnih organizacija evropskih interesa, ili pravnih osoba koje su osnovane u trećoj zemlji koja nije pridružena zemlja ili zemlja partner, finansijski doprinos Zajednice može se odobriti pod uslovom da najmanje jedan od sljedećih uslova je zadovoljen

- (a) priprema je napravljena da se tiče specifičnog programa ili u odgovarajućem programu rada;
- (b) doprinos je neophodan za obavljanje indirektnog djelovanja;
- (c) takvo finansiranje je osigurano u bilateralnim naučnim i tehnološkim ugovorima ili bilo kojim drugim dogovorom između Zajednice i države u kojoj je uspostavljena pravna osoba.

Dodatni uslovi mogu se utvrditi kroz programe rada (WP) ili specifične programe (SP) (npr. broj i vrsta učesnika, mjesto osnivanja). Nadalje, jedini učesnici sastavljeni od članova koji zadovoljavaju gore navedene uslove mogu učestvovati

5.2 Pravila finansiranja

5.2.1 Modeli plaćanja

Doprinos EK uključuje:

- a) jedno pred plaćanje na početku projekta
- b) povremena plaćanja nakon svakog izvještajnog razdoblja
- c) konačno plaćanje na kraju projekta za posljednje izvještajno razdoblje plus sva potrebna podešavanja

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Za proračun konačnog doprinosa Zajednice, bilo koji interes prikupljen od strane pred - finansiranja na račun koordinatora, kao i bilo koji primljeni račun od strane korisnika se mora uzeti u obzir.

5.2.1.1 Pred-finansiranje-avansno plaćanje

Postoji samo jedno pred finansiranje - plaćanje unaprijed (akontacija) za vrijeme trajanja projekta. Biti će primljeno od strane koordinatora na početku projekta, a u svakom slučaju u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu Grant sporazuma. Koordinator će ga distribuirati drugim korisnicima:

- Nakon što minimalni broj korisnika kako je to zahtijevano u pozivu za prijedloge potpiše i vrati Formular A (obrazac za pristup), i
- Samo onima korisnicima koji su potpisali i vratili Formular A.

Svrha ovog pred-finansiranja je da omogući da korisnici imaju pozitivan novčani tok za vrijeme (većine) projekta. To će biti definisano tokom pregovora, ali je indikativno kao opće pravilo, za projekte u trajanju od više od dva izvještajna razdoblja, da bi trebalo biti ekvivalentno do 160% od prosjeka EU-a finansiranja po periodu

Za projekte sa jednim ili dva izvještajna razdoblja, iznos pred-finansiranja može biti između 60-80% od ukupnog doprinosa EK, osim ako posebne okolnosti projekta ne zahtijevaju drugačije (npr. vrlo teška temeljna kapitalna ulaganja, itd.).

U svakom slučaju, samo pred-finansiranje ima sljedeće dvije granice:

- doprinos garancijskog fonda (5% od ukupnog doprinosa EK za projekt) će biti dio pred-finansiranje (i njegova kalkulacija), međutim, neće biti uplaćen na račun koordinatora, nego će biti prebačen direktno od Komisije u Fond u trenutku isplate pred-finansiranje .
- 10% ukupnog doprinosa EK će se uvijek čuvati od strane Komisije do datuma zadnje uplate.

5.2.1.2 Povremena plaćanja

Nakon odobrenja periodičnih izvještaja uslijediti će povremena plaćanja i izračunavati će se na temelju prihvaćenih opravdanih troškova i naknade odgovarajuće stope kako je naznačeno u članku II.16 od ECGA. Uplaćeni iznosi za povremena plaćanja će odgovarati prihvaćenom doprinosu EK. Ipak, ukupan iznos povremenih plaćanja + pred-finansiranje bit će ograničena na 90 % maksimalnog doprinosa EK. Ovo može značiti, kao što je spomenuto u primjerima u nastavku, da će u nekim slučajevima plaćanje povremenog razdoblja moći biti smanjeno u odnosu kako bi se ispoštovalo ovo ograničenje.

5.2.1.3 Konačno plaćanje

Konačna isplata će biti prebačena nakon odobrenja konačnog izvještaja i sastoji se od razlika između izračunatog doprinosa EK (na temelju opravdanih troškova) minus iznos koji je već uplaćen

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Ukupna uplata je ipak ograničena na maksimalni doprinos EK kao što je definisano u članku 5 ECGA. Ako ukupan iznos već uplaćenog bude dokazano veći doprinosa EK koji je prihvaćen, Komisija će se pokriti razliku..

5.2.2 Doprinos garancijskom fondu

Kao što je gore pomenuto, iznos korisnika koji doprinose Garancijskom fondu je dio pred-finansiranja ali koji će biti odmah oduzeti od pred-finansiranja, prije nego što se plati od strane Komisije koordinatoru, i prenose direktno od strane Komisije u Garancijski fond.

5% doprinosa EC prenesenog na Garancijski fond će biti vraćen korisnicima putem koordinatora u trenutku konačne isplate, na kraju projekta; međutim, najviše odbitak od 1% doprinosa EK može biti primijenjen na nekim korisnicima u nekim okolnostima.

5.2.3 Stope konverzije

Troškovi će biti iskazani u EUR-ima. Korisnici s računima u drugim valutama osim EUR-a će izvještavati na osnovu EUR-a na bazi tečaja koji su se primjenili:

- na datum na koji su stvarni troškovi nastali ili
- na temelju prema kursu važećem na prvi dan u mjesecu nakon završetka izvještajnog razdoblja.

Za obje opcije, dnevne kursne stope su fiksirane od strane Evropska centralna banka (ECB) i mogu se dobiti na sljedećoj internet adresi: <http://www.ecb.int/stats/eurofxref/>.

5.2.4 Prihvatljivi troškovi projekta

Maksimalna potpora EK-e temelji se na procjeni prihvatljivih troškova pripremljenih od strane partnera i pregovora s Komisijom, na koju se primjenjuje stopa naknade prema aktivnosti i vrsti organizacije. Procjena opravdanih troškova projekta mora biti detaljno prikazana u privremenom proračunu uključenog u Grant preparation forms (GPF) tj u obrascima pripreme za donaciju/grant i isto tako u tehničkom Dodatku. Da bi se razmatrala naknadu, troškovi nastali od strane korisnika u toku projekta, moraju zadovoljiti sljedeće kriterije prihvatljivosti:

- stvarni
Troškovi moraju biti stvarno nastali (stvarni troškovi). To znači da oni moraju biti pravi, a ne procijenjeni, proračunati ili uračunati.
- nastali od strane korisnika
Prateće isprave kojima se dokazuje pojava, knjigovodstvo i plaćanje troškova koje korisnici moraju imati i voditi i čuvati za sve troškove i do pet godina nakon završetka projekta

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

- nastali za vrijeme trajanja projekta, osim troškova koji se odnose na završni izvještaj i potvrde za finansijske izvještaje (članak II.14.1.c) od ECGA)

Samo troškovi koji nastanu tokom trajanja projekta mogu biti prihvatljivi, kao rezultat toga razdoblje tokom kojeg projekt počinje određuje i razdoblje prihvatljivosti. ECGA predviđa iznimku za troškove nastale u vezi konačnog izvještaja i izvještaja koji odgovaraju posljednjem razdoblju, kao i potvrda o finansijskim izvještajima prema zahtjevu u posljednjem periodu i na završnom pregledu ako je to primjenjivo. Ovi troškovi mogu nastati tokom razdoblja do 60 dana nakon završetka projekta ili datum prestanka, ovisno što je ranije.

Može se desiti da uprkos što je vlasništvo nad dobrom zapravo preneseno ili usluge pružene neki troškovi još nisu plaćeni kada je poslan zahtjev za konačnu isplatu. Ova situacija je prihvatljiva, ako je sigurno da dug postoji (faktura ili slično) za pružene usluge ili dostavljenu robu za vrijeme trajanja projekta, a konačna cijena je poznata, Komisija ima pravo da provjeri je li uplata zapravo napravljena tražeći popratna dokumenta da se dostave kada je isplata napravljena ili za vrijeme ex-post revizije provedene naknadno.

- određeni prema uobičajenim računovodstvenim i menadžmentskim načelima i praksi korisnika, mogućih za identifikaciju i provjeru (članak II.14.1.d) od ECGA). Troškovi moraju biti određeni u skladu s važećim računovodstvenim pravilima zemlje u kojoj je osnovan korisnik i "u skladu s uobičajenim računovodstvenim i managementnim načelima i praksom korisnika". Međutim, ovo načelo nije apsolutno, mora se uzeti u obzir zajedno sa drugim kriterijima prihvatljivosti, te stoga ne može na njega pozivati da bi se odstupilo od ostalih odredbi ECGA.
- korišten isključivo u svrhu postizanja ciljeva projekta i očekivanih rezultata, u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti
Ti troškovi moraju biti neophodni za izvedbu projekta i ne bi nastali da se projekt nije razvio. Načela ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti: odnosi se na standard "dobre rutine" u efektivnom trošenju javnog novca. Ekonomija se može shvatiti kao minimiziranje troškova sredstava korištenih za aktivnosti (input), uzimajući u obzir odgovarajuće kvalitete i mogu biti povezani s efikasnosti, koja je odnos između rezultata i sredstava korištenih da ih proizvede. Djelotvornost se bavi mjerenjem u kojoj mjeri su postignuti ciljevi i odnos između planiranog uticaja i stvarnog uticaja aktivnosti. Isplativosti znači odnos između troškova projekta i rezultate, izražen kao troškovi po jedinici postignutog ishoda.
- zabilježeni u računima korisnika, a u slučaju bilo kakvih doprinosa od trećih osoba, zabilježeni u računima trećih strana
- naznačeno je u procijenjeni ukupnog proračuna pripojenog ECGAu – Aneksu

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Kada se određuje maksimalni finansijski doprinos EK, prihvatljivi troškovi će se pojaviti u procijenjenom proračunu. Moguće je, bez dodatnog ugovora, odobriti određene transfere troškova između prihvatljivih troškova procijenjenih stavki proračuna u okviru ukupnog iznosa prihvatljivih troškova.

5.2.5 Ne prihvatljivi troškovi

Sljedeći troškovi nisu prihvatljivi:

- identificiranje indirektnih poreza, uključujući porez na dodanu vrijednost
U principu, korisnik ima pravo naplatiti na projektu samo neto vrijednosti računa, pod uslovom da su ispunjeni svi kriteriji prihvatljivosti. Identifikovani PDV nije prihvatljiv. Kao što je već spomenuto, indirektni porezi će biti dozvoljeni kada se ne budu mogli identifikovati.
- dužnosti: znači procijenjeni iznos za uveznu ili (rjeđe) izvezenu robu, skoro pa ekvivalentan porez, obuhvata sve poreze nametnute na osobe ili stvari [ili nametnuti porez na uvoz, izvoz, ili potrošnje dobara],
- dug po kamati,
- rezervacije za moguće buduće gubitke ili troškove,
- tečajni gubici, troškovi koji se odnose na povrat kapitala,
- Deklarisani troškovi nastali ili nadoknađeni u odnosu na druge zajednice projekta, (izbjegavanje dvostrukog finansiranja)
- dug i uslugu naplaćivanja duga, pretjerani ili bezobzirni izdaci: Pretjerano treba shvatiti kao plaćati znatno više za proizvode, usluge ili osobe nego po tržišnim cijenama, što rezultira izbjegavanje finansijskih gubitaka na projektu.

5.2.6 Direktni troškovi

Direktni troškovi su svi oni prihvatljivi troškovi koji se mogu direktno pripisati projektu i identifikovani su od strane korisnika kao takvi, u skladu sa svojim računovodstvenim načelima i njihovim uobičajenim internim pravilima.

5.2.6.1 Primjeri direktnih troškova

- troškovi osoblja dodijeljenog projektu. Radno vrijeme mora biti evidentirano na bilo koji razuman način (npr. timesheets) da bi se naplatilo
- Angažovanje vanjskih savjetnika
- Putovanja i naknade boravka za osoblje koji učestvuju u projektu
- troškovi kupnje dugotrajne opreme (amortizacija troškova, dio opreme koja se koristi u projektu može biti naplaćena)
- troškovi potrošnog materijala i pribora
- Kooperacija
- Certifikat o metodologiji i potvrda o finansijskom izvještavanju

5.2.7 Indirektni troškovi

Indirektni troškovi su svi oni prihvatljivi troškovi koje korisnik ne može identifikovati te direktno pripisati projektu, ali koji se mogu identifikovati i opravdati kroz svoj računovodstveni sistem kao troškove koji su nastali u direktnoj vezi s prihvatljivim direktnim troškovim koji se pripisuju projektu

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Indirektni troškovi, koji se nazivaju i režije, su svi strukturalni i podržavaju troškove administracije, tehničke i logističke prirode koji su „cross-cutting“ presjek za rad korisničkog tijela u raznim aktivnostima i stoga se ne može pripisati u cijelosti projektu. Priroda indirektnih troškova je takva da nije moguće, ili barem nije smisleno, izmjeriti direktno koliki trošak je pripisiv jednom troškovnom cilju.

5.2.7.1 Primjeri indirektnih troškova

- Zapošljavanje ili amortizaciju zgrada,
- Voda / plin / struja,
- Održavanje,
- Osiguranje,
- Potrošni materijal i sitna uredska oprema,
- Pravni savjeti,
- Komunikacija i povezivanje troškova,
- Poštarina,
- Administracija i finansijski menadžment,
- Upravljanje ljudskim potencijalima, obuka
- Dokumentacija

5.2.7.2 Metode izračunavanja indirektnih troškova

Pod FP7, nema modela izvještavanja troškova. Metode izračuna neizravnih troškova::

- **Stvarni indirektni troškovi**

Korisnici koji imaju analitički računovodstveni sistem da mogu identifikovati i grupisati njihove indirektno troškove (bazen troškova) u skladu s kriterijima prihvatljivosti (npr. isključiti neprihvatljive troškove) moraju prijaviti svoje stvarne indirektno troškove ili izaberati fiksnu opciju od 20%

- **Fiskna stopa**

- o Fiksna stopa 20%

Ova fiksna stopa je otvorena za bilo kojeg korisnika bez obzira na računovodstveni sistem koji koristi. U skladu s tim, kada je izabrana ova opcija, nema potrebe za certifikaciju indirektnih troškova, samo za direktne. Baza za izračun je ukupni direktni prihvatljivi troškovi korisnika, što ne uključuje troškove za podugovaranje i troškove resursa koji su učinili dostupnost trećim osobama koje se ne koriste u prostorijama korisnika. U oba slučaja, režije (struja, nabavka, itd.) nisu nastale od strane korisnika, nego od podugovarača druge treće strane.

- o Prelazna fiksna stopa 60%

Ova fiksna stopa se zove "prelazni paušal", jer će se primjenjivati za grantove koji se dodjeljuju na temelju poziva za prijedloge koji će biti zatvoreni prije 1. januara 2010. To znači da 60% fiksna stopa primjenjivat će se za cijelo vrijeme trajanja bilo kojeg GA potpisanog pod bilo kojim pozivom zatvorenim prije 1. januara 2010 (čak i ako to traje ECGA iznad 2010). Cilj je pomoći organizacijama pri prelazu iz paušalnog obračuna njihovih režije (organizacije koriste temelj troškova AC iz prethodnih Okvirnih programa) u stvarni proračun troškova. Nakon tog datuma, taj 60% paušal će biti revidiran, Komisija će utvrditi odgovarajuću visinu paušala koji bi trebao biti usklađen

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

sa stvarnim indirektnim troškovima koji su u pitanju, ali ne niži od 40%.

U tom trenutku, posebna klauzula će biti usvojena i umetnuta u kasnijim ECGA. Korištenje ovog paušala je predmet za tri kumulativna uslova:

1) Status organizacija

Paušal je rezervisan za:

- Nefitna javna tijela
- Srednje i visokoškolske ustanove
- Istraživačke organizacije
- Mala i srednja poduzeća

2) Računovodstveni sistem organizacije

Paušal je predviđen za organizacije koje ne mogu identifikovati sa sigurnošću njihove stvarne indirektno troškove za taj projekt.

3) Vrsta finansijske sheme

Paušal je rezervirano sredstvo za programe koji uključuju istraživanje i tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti: Network of Excellence tj Mreža izvrsnosti i kolaborativni projekti (uključujući i istraživanje u korist specifičnih grupa, posebno malih i srednjih preduzeća).

5.2.7.2 Povrat indirektnih troškova za CSAs

U slučaju koordinacije i aktivnosti podrške (CSA), naknada indirektno opravdanih troškova za svakog korisnika može doseći do najviše 7% od direktnih prihvatljivih troškova, isključujući direktne prihvatljive troškove za podugovaranje i troškove resursa napravljenim za raspolaganje od strane treće stranake, a koje se ne koriste u prostorijama korisnika.

Za ovu šemu finansiranja, finansijski doprinos Zajednice može doseći do najviše 100% ukupnih prihvatljivih troškova, ali povrat indirektnih troškova ne smije prelaziti najviše 7% od direktnih prihvatljivih troškova. Ovo 7% nije fiksna stopa, to je najveća stopa naknade. Korisnici koji identifikuju stvarni indirektni trošak i dalje će morati deklarirati svoje stvarne indirektno troškove, a njihov revizor morat će ih potvrditi u Potvrdi finansijskog izvještaja u slučajevima predviđenim u ECGA. Međutim, oni će biti nadoknađeni u maksimalnom iznosu od najviše 7%. Oni koji koriste fiksnu stopu od 60% u projektima sa RTD aktivnostima ne mogu ga koristiti ovdje, jer nema RTD aktivnosti koje se finansiraju iz CSA-a. Oni će morati koristiti 20% paušal. Isto tako, oni će također biti nadoknađeni sa najviše 7%, ali indirektni troškovi neće trebati certifikaciju zbog korištenja paušala.

5.2.8 Gornja granica finansiranja

Naknada opravdanih troškova mora se uspostaviti prateći načela sufinansiranja i neprofitnosti. Gornja granica finansiranja fiksira maksimalnu stopu naknade po aktivnosti i po korisnicima. Međutim, ukupan rezultat Evropske komisije za finansiranje projekta ne može ići dalje od najveći finansijskog doprinosa Zajednice kako je navedeno u članu 5. ECGA.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Finansiranje različitih gornje granice, 50%, 75% ili 100%, ovisit će o vrsti aktivnosti te o vrsti korisnika, kako slijedi:

- Istraživačke aktivnosti: 50% opravdanih troškova, osim:
 - Mala i srednja poduzeća: 75%
 - Nefitne javna tijela: 75%
 - Utvrde srednjeg i visokog obrazovanje: 75%
 - Istraživačke organizacije (nefitne): 75%
- Demonstrativne aktivnosti: 50% od prihvatljivih troškova
- "Napredne" istraživačke aktivnosti: 100%
- Koordinacija i aktivnosti podrške: 100%
- Obuka i aktivnosti razvoja karijere istraživača: 100%
- Ostale aktivnosti (širenje, umrežavanje, koordinaciju, IPR, studije, promocija, menadžment, trening): 100%

5.3 Sporazum Konzorcija (CA)

Svi učesnici u indirektnim aktivnostima će zaključiti sporazum o konzorciju, da usmjeri sljedeće aspekte:

- (a) unutrašnju organizaciju konzorcija;
- (b) raspodjela finansijskog doprinosa Zajednice;
- (c) pravila o distribuciji, korištenje i pravo pristupa, dodatak na Poglavlje III, te odredbe u Ugovoru o grantu;
- (d) rješavanje unutrašnjih sporova, uključujući slučajeve zloupotrebe ovlasti;
- (e) odgovornost, odšteta i dogovori o povjerljivosti između učesnika.

Komisija će utvrditi i objaviti smjernice u vezi glavnih pitanja koja mogu biti upućena od strane učesnika u sporazum konzorcija, uključujući i odredbe o promoviranju učestvovanja malih i srednjih poduzeća

5.3.1 Struktura CA

Struktura CA kao što slijedi:

1. Preliminarne klauzule
 - a. Naslov projekta
 - b. Stranke [sporazum je samo validan između stranaka koje su ga potpisati]
 - c. Sažetak projekta
 - d. Jezici dokumenta
 - e. Definicije [vrlo je važno definisati sve potrebne pojmove kako bi se izbjegli nesporazumi]
2. Centralne klauzule:
 - a. Upravljanje i finansijske klauzule
 - b. Tehničke dispozicije

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

3. Finalne klauzule:

- a. Implementacija i trajanje ugovora
 - b. Primjena Zakona [stranke mogu izabrati, ali bi trebalo biti važno da će biti isti kao i za GA: dosljednost!]
 - c. Osporavanje rješavanja sporova:
 - i. Prethodni unutrašnji odbori
 - ii. Nadležni sud
 - iii. Alternativni sistemi [arbitraža, medijacija]
- ### 4. Aneksi
- a. Identifikacija ili isključenje pozadine: pozitivne ili negativne liste
 - b. Popis stranaka koji će učesnici prenijeti u prvom planu, bez da o tome obavijestiti druge
 - c. Popis sudjelovanja svakog učesnika

5.3.2 Promjene u Konzorciju

Učesnici mogu dogovoriti da dodaju novog učesnika ili uklone postojećeg učesnika u skladu s odgovarajućim odredbama Sporazumu konzorcija. Bilo koji pravni subjekt koji se pridružuje u toku aktivnosti će pristupiti grant sporazumu. U određenim slučajevima, gdje je predviđeno u grant ugovoru, konzorcij će objaviti konkurentni poziv i oglasiti ga široko koristeći specifične informacije podrške, posebno internetske stranice na Sedmom okvirnom programu, specijalistički press i brošure, te nacionalne kontaktne tačke (NCP) postavljene od strane država članice i pridruženih zemalja za informacije i podršku.

Konzorcij će obavijestiti sve predložene promjene u svom sastavu Komisije, kojem se može uložiti prigovor roku od 45 dana od dana obavijesti. Promjene u sastavu konzorcija povezane s prijedlozima za ostale promjene grant sporazuma koje nisu direktno vezane za promjene u sastavu će biti predmet pismenog odobrenja Komisije.

5.4 Pravo intelektualnog vlasništva

5.4.1 Terminologija

Prvi plan: znači rezultate, uključujući informacije, da li ili ne mogu biti zaštićeni, koji su generirani od strane indirektnog djelovanja. Takvi rezultati uključuju prava vezana uz autorska prava, prava dizajna, patentna prava, prava različitih postrojenja ili slične oblike zaštite;

Pozadina: znači podaci koji se čuvaju od strane učesnika prije njihovog pristupanja grant sporazuma, kao i autorska prava ili druga prava intelektualnog vlasništva koja se odnose na takve informacije, program za koji je podnesen prije njihovog pristupanja grant sporazumu, a koji je potrebno za izvođenje indirektna akcije ili za korištenje rezultata za indirektnu aktivnost;

Pristup pravima: dozvole i prava korisnika na prvom planu ili pozadini;

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Upotreba: direktno ili indirektno korištenje u prvom planu daljnje istraživačke aktivnosti osim onih koje pokriva projekt, ili za razvoj, stvaranje i marketing proizvoda ili procesa, ili za stvaranje i pružanje usluga;

Diseminacija: razotkrivanje prvog plana bilo kojim odgovarajućim sredstvom i drugačijim od kog proizlazi iz formalnosti za zaštitu istog, uključujući i objavljivanje prvog plana u bilo kojem mediju;

5.4.2 Vlasništvo prvog plana

Prvi plan koji proizlazi iz rada koji se provodi će biti vlasništvo učesnika koji obavljaju posao objedinjujući taj plan. Ako su uposleni ili druge osobe koje rade za učesnike potražuju prava na prvom planu, učesnik mora osigurati da je moguće ostvarivanje tih prava na način koji je kompatibilan sa njegovim obvezama iz ugovora o grantu.

Prvi plan će biti vlasništvo Zajednice u sljedećim slučajevima:

- (a) aktivnosti koordinacije i podrške koje se sastoje u kupnju robe ili usluga u skladu s pravilima o javnoj nabavi navedenim u Finansijskoj uredbi;
- (b) aktivnosti koordinacije i podrške koje se odnose na neovisne stručnjaka

5.4.3 Udruženo vlasništvo prvog plana

Ukoliko je nekoliko učesnika zajednički odradilo posao generiranje prvog plana i gdje njihovih dio posla ne može biti utvrđen, oni će imati zajedničko vlasništvo takvog prvog plana. Oni će uspostaviti dogovor o raspodjeli i uslovima ostvarivanja tog zajedničkog vlasništva u skladu s uslovima grant sporazuma.

U slučaju kad još nije zaključen sporazum o zajedničkom vlasništvu, svaki od suvlasnika ima pravo dati neekskluzivnu licencu trećoj strani, bez prava na podlicencu, pod sljedećim uslovima:

- (a) prethodna obavijest mora se dati drugim suvlasnicima;
- (b) pravedna i razumna naknada mora se dati drugim suvlasnicima.

Na zahtjev, Komisija će dati smjernice o mogućim pitanjima koja bi mogla biti uključena u sporazum o zajedničkom vlasništvu

5.4.4 Transfer prvog plana

Vlasnik prvog plana može ga prenijeti na bilo koji pravni subjekt. Kad sudionik prenese vlasništvo nad prvim planom, on će prenijeti i svoje obaveze koje se odnose na prvi plan svom opunomoćeniku, uključujući i obvezu da ih prosljedi svakom naknadnom opunomoćeniku, u skladu sa sporazumom o grantu.

Kad god učesnik planira prenijeti prava pristupa, on će dati prethodnu obavijest ostalim učesnicima u istoj aktivnosti, zajedno s dovoljnim informacijama u vezi novog vlasnika prvog plana da bi im se dopustilo da ostvaruju svoja prava pristupa prema grant sporazumu. Međutim, ostali učesnici mogu, prema pisanom ugovoru, odreći se svoga prava na pojedinačne prethodne obavijesti u slučaju prenosa vlasništva sa jednog učesnika na konkretno identificiranu treću stranu.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Međutim, svaki drugi učesnik može prigovoriti za svaki prenos vlasništva na osnovu toga da bi prenos mogao nepovoljno utjecati na njihova prava pristupa.

Ukoliko bilo koji od drugih učesnika pokazuje da bi njihova prava mogla biti oštećena, planirani prenos se neće odvijati dok se ne postigne dogovor između spornih učesnika.

Ukoliko je to primjereno, ugovor o grantu može obezbjediti da Komisija bude unaprijed obaviještena za bilo kakvu namjeru prenosa vlasništva ili bilo koju namjeru davanja ekskluzivne dozvole trećim osobama koja je osnovana u trećoj zemlji i nije povezana sa Sedmim okvirnim programom. Komisija može prigovoriti za "ne-evropski" prenos trećim licima, ako je prenos štetan za evropsku konkurentnost ili nije u skladu s etičkim načelima ili sigurnosnim aspektima.

5.4.5 Zaštita prvog plana

Ukoliko je prvi plan sposoban za industrijske ili komercijalne primjene, trebao bi biti zaštićen na adekvatan i učinkovit način.

Ovim učesnik ne namjerava zaštititi svoj prvi plan, najprije može ponuditi da ga prenese na drugog učesnika ili druge strane mogu uzeti vlasništvo nad prvim planom i zaštititi ga.

Ukoliko je prvi plan sposoban za industrijske ili komercijalne aplikacije i njegov vlasnik ga ne zaštići, a ne prenese ga na drugog učesnika, povezanu osobu koja je osnovana u državi članici ili pridruženoj zemlji ili bilo koju treću osobu osnovanu u državi članici ili pridruženoj zemlji uz pripadajuće obaveze, diseminacija se ne može održati prije nego što Komisija je obavještena.

U takvim slučajevima, Komisija može uz saglasnost učesnika u vezi s tim, pretpostaviti vlasništvo nad prvim planom i usvojiti mjere za odgovarajuće i učinkovite zaštite. Učesnik može odbiti saglasnost samo ako se može dokazati da će njegov legitimni interes pretrpjeti nerazmjerno veliku štetu.

5.4.6 Upotreba i diseminacija

Učesnici će koristiti prvi plan koji imaju, ili će osigurati da se koristi. Svaki učesnik će osigurati da prvi plan koji je vlasništvo bude rasprostranjen što je brže moguće. Ako to ne učini Komisija može širiti taj plan. Grant sporazum može utvrditi rokove u tom pogledu. Širenje aktivnosti će biti u skladu sa zaštitom prava intelektualnog vlasništva, povjerljivosti obaveze, i legitimnim interesima vlasnika u prvom planu. Prethodne obavijesti o bilo kakvom širenju aktivnosti će se dati drugim učesnicima u razmatranje. Sljedeće obavijest, bilo koji od tih učesnika može prigovoriti ako smatra da je njegov legitimni interes u odnosu na prvi plan ili pozadinu mogao pretrpjeti nerazmjerno veliku štetu.

U takvim slučajevima, aktivnosti širenje se neće održati ukoliko se ne poduzmu odgovarajuće mjere radi zaštite ovih legitimnih interesa.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Postoji mogućnost za direktnu ili indirektnu upotrebljivost prvog plana u daljnjim istraživačkim aktivnostima ili komercijalnim eksploatacijama (razvoj, marketing i stvaranje novog proizvoda ili procesa). U direktne koristi partneri koriste rezultate sebe. U indirektnoj koristi partneri mogu dozvoliti trećim stranama da iskoristi rezultate istraživanja kroz specifičan ugovor. Učesnici su slobodni izabrati metode za upotrebu prvog plana. Oni mogu odlučiti:

- Za pristup zajedničkim eksploatacijama
- Da bi omogućili svakom partneru da sam odluči kako koristiti i širiti rezultate koje ima u vlasništvu.

5.4.7 Pristup pravima pozadine i prvog plana

Svi zahtjevi za pristup prava mora biti u pisanom obliku.

Osim ako nije drugačije dogovoreno vlasnik prvog plana ili pozadine, prava pristupa ne smije dati pravo da dodijeli grant pod-licenci.

Ekskluzivna dozvola za prvi plan i pozadina može biti odobrena, ovisno o pismenoj potvrdi svih ostalih učesnika koji su se odrekli svojih prava pristupa istom

Bilo koji sporazum o osiguranju prava pristupa prvom planu ili pozadini učesnicima ili trećim osobama mora biti takav da bi se osiguralo da potencijalna pristupna prava za druge učesnike su održiva.

Učesnice u istoj aktivnosti će obavijestiti jedna drugu što je prije moguće o bilo kakvom ograničenju za odobravanje prava pristupa pozadini, ili bilo kojeg drugog ograničenja koja mogu značajno utjecati na davanje prava pristupa

Ukidanje svog učestvovanja u indirektnim aktivnostima ne smije ni na koji način da utječu na obvezu da učesnicima omogući pristup pravima preostalim učesnicima u istoj aktivnosti pod uslovima i pravilima utvrđenim grant sporazumom.

5.4.8 Pristupna prava za upotrebu

Učesnici u istoj indirektnoj aktivnosti će uživati pristupno pravo prvom planu, i ako je potrebno koristiti vlastiti prvi plan. Predmetom ugovora, takav pristup prava mora biti odobren ili pod poštenim i razumnim uslovima ili da bude „royalty-free“.

Učesnici u istoj indirektnoj aktivnosti će uživati prava pristupa pozadine, ako je potrebno koristiti će vlastiti plan pod uslovom da je u pitanju učesnik koji ima pravo da im odobri. Predmetom ugovora, takav pristup prava mora biti odobren ili pod poštenim i razumnim uslovima ili da bude „royalty-free“.

Povezane osobe koja su osnovane u državi članici ili pridruženoj zemlji također imaju prava pristupa, kako je navedeno u stavcima 1 i 2, u prvom planu ili pozadini pod istim uslovima kao učesnici sa kojima je povezano, ukoliko nije drugačije predviđeno u grant ugovoru ili u dogovoru konzorcija.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Zahtjev za pristup pravima iz stavka 1., 2. i 3. mogu biti napravljeni i do godinu dana nakon nekih od sljedećih događaja:

- (a) kraj indirektnog djelovanja;
- (b) prestanak sudjelovanja vlasnika sporne pozadine ili prvog plana. Međutim, sporni učesnici se mogu složiti na drugačiji vremenski rok.

Predmet sporazuma koji se tiče svih vlasaka prava pristupa prvom planu će biti odobren RTD izvođaču, po fer i razumnim uslovima koji će biti dogovoreni, za potrebe provođenja daljnjih istraživačkih aktivnosti.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

POGLAVLJE VI: Primjeri projekata u oblasti transporta

6.1 Projekti podrške EU istraživačkoj zajednici u kopnenom transportu

6.1.1 Transbonus

Opći cilj TransBonus projekta je unapređivanje i bliže promoviranje naučne i tehnološke saradnje između Evrope i zemalja Zapadnog Balkana (WBCs) u području transporta. Projekt nastoji da uspostavi EU-Balkan Transportnu mrežu istraživača i univerziteta za poboljšanje i/ili povećanje istraživačkih kapaciteta centara kompetencije u zemljama zapadnog Balkana. Projekt ima za cilj zadovoljiti sljedeće specifične ciljeve:

1. Identifikacija postojećih kapaciteta i specifičnih potreba istraživača prevoza u zemljama zapadnog Balkana u smislu FP7 mogućnosti finansiranja;
2. Obuka i podrška u FP7 znanju i najbolje prakse.
3. Poboljšanje spremnosti istraživačke zajednice balkanskog prevoza za učešće u Evropskim RTD programima (FP7).
4. Postavljanje odgovarajućeg alata - "Projekt Lab" - podržava stvaranje i pripremu efikasnih i inovativnih prijedloga projekata;
5. Implementiranje posjeta stručnih studija između WBC partnera i partnera u EU, kako bi proširili naučne odnose i umrežili dvije regije;
6. Poticanje različitih partnerskih šema i nacionalne saradnje između istraživača i industrije u sektoru prevoza u regiji Balkana.

Projektom koordinira ARC fond iz Bugarske. Partneri iz balkanskih zemalja koji su uključeni u projekt su Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija (BJRM) i Srbija. Zemlje EU, koje će pružiti svoje iskustvo i stručnost u projektu su Grčka, Malta i Holandija.

Očekivani rezultati ovog projekta će uključivati, između ostalog:

- Mapa za istraživanje kapaciteta i mogućnosti finansiranja istraživača u Zemljama Zapadnog Balkana u oblasti transporta prema FP7.
- Baze podataka s R & D rezultatima
- Ukupno 10 susreta istraživača s ciljem stvaranja nacionalnih ideja (2 puta u 5 zemalja Zapadnog Balkana)
- 50 novih ideja prijedloga projekta
- 5 događaja u balkanskim zemljama koji se u vezi sa istraživačima prevoza i industrijom

6.1.2 Star-Net Transport

Strateški cilj Star-Net prevoza je povećati učešće kopnenog prevoza vezanih uz MSP-a u programu Transport. Cilj Star-Net projekta je napraviti prvi korak prema formiranju i razvoju konsolidirane strukture za podršku malim i srednjim poduzećima u Evropi za učešće u aktivnostima održivog kopnenog transporta, izgrađenog na znanju, alatima i uslugama razvijenim u nekim najrelevantnijim FP6-SUSTDEV aktivnostima podrške tokom posljednjih godina, a u budućnosti kroz FP7-SST-SSAs projekte.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Star-net projekt bavit će se sljedećim strateškim ciljevima:

- Izgraditi akcijski plan za "Joint Task force", zasnovanim na konačnim ili privremenim rezultatima od 5 FP6-SSAs posvećenog poticaja učešća malih i srednjih poduzeća u kolaborativnim istraživačkim projektima;
- Postavljanje mrežnog pokrivanja najmanje 16 evropskih zemalja, odabrane unutra zemalja s najviše potencijala unutar SST sektora, uključujući i partnere iz OMS, NMS i zemalja kandidata,;
- Utvrđivanje prepreke za MSP (visoka i niska tehnologija) učešće u SST projektima saradnje i implementacija niza preporuka za promoviranje učešća
- Provođenje cijelog niza usluga i alata za animaciju, praksa, razmjena informacija i implementacija mrežnih usluga;
- Identifikacija S & T-Co-operacionih partnerstava;
- Gradnja profila transport evropskih malih i srednjih poduzeća i njihovo promoviranje ključnim ulogama evropskog transporta kako bi se uključili u njihov transportni lanac nabavke;
- Olakšavanje učešća malih i srednjih poduzeća u evropskom transportu i FP7 CIP programu;
- Analiziranje postojećih rezultata RTD SUSTDEV u FP6 STREP, IP adresa, i CRAFT-nih projekata i širenje rezultata istraživanja u evropski transport MSP;
- Pripremanje SST plana evropskog istraživanja kao podrške za definisanje MSP aktivnosti na evropskom nivou.
- Pokretanje osnove za nastavak mreže od 2010, na temelju samo-održivog plana;

Akcija podrške će se oslanjati na:

- A. Organizaciju nacionalnih događaja u partnerskim zemljama, s trajanjem od 1 dana i uključivanje malih i srednjih poduzeća iz oblasti transporta;
- B. Događaji na evropskom nivou - ovaj događaj će se organizovati jednom godišnje tokom 3 godine od projekta s posebnim naglaskom na EC-SST program rada.

6.1.3 Evropska transportna NCP Alijansa - ETNA

Nacionalni kontakti tj. National Contact Points (NCPs) igraju ključnu ulogu u okvirnom programu kao pružatelj informacija i pomoći potencijalnim učesnicima (podnositeljima zahtjeva) novih projekata i radova na tekućim projektima. Oni posežu za evropskim istraživačkim zajednicama u svrhu informisanja i podizanja svijesti o mogućnostima finansiranja iz okvirnog programa, savjetovanja i pomoći potencijalnim podnositeljima zahtjeva u pripremi, podnošenje i praćenje grant aplikacija, te pružanje potporu tokom realizacije projekata - posebno s obzirom na upravljanje i administrativni aspekt projekata. Nadalje, zbog njegove blizine evropskoj istraživačkoj zajednici, Evropska komisija shvata NCP mrežu kao važan instrument za prikupljanje povratnih informacija o mogućim problemima i poteškoćama u provedbi Okvirnog programa. Međutim NCPovo nacionalno organizovanje i finansiranje dovelo je do razvoja zbirke heterogenih struktura odražavanja različitih nacionalnih tradicija i metodologija koje koriste i za posljedicu ne moraju nužno osigurati evropsko-široki standard usluga koje nudi, ali su potrebni za dobru implementaciju Okvirnog programa Evropske unije.

Zbog toga održavanje jednako visokog nivoa usluga širom Evrope je izazov za NCP sistem u cjelini, bez obzira na novo iskustva svakog pojedinačnog NCP stručnjaka, kao i kompleksnosti EU FPS.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

U nastojanju da riješi slabosti gore opisanih, prijedlog projekta Europskoj Transportnoj NCP Alijansi (ETNA) ima za cilj razvoj i implementaciju mehanizama koordinacije za promoviranje bliske saradnje među nacionalnim kontaktima na temu "Transport" u Sedmom okvirnom programu.

ETNA će olakšati poboljšanje ukupne kvalitete usluga NCPa diljem Evrope u području transporta i povećati transparentnost istraživanja EZ kako bi se osigurao jednak pristup za sve. To će se postići ispunjenjem slijedećih osnovnih ciljeva projekta:

1. Jačanje mreže NCPa promocijom trans-nacionalne saradnje
2. Identifikacija i promoviranje najbolje prakse
3. Pružanje obuke i mjera prilagođenih specifičnim potrebama prevoza NCPa
4. Poboljšanje umrežavanja s drugim mrežama, organizacijama i inicijativama s krajnjim ciljem sticanja i širenja informacija djelatnih za istraživačke zajednice i instrumente u olakšavanju višeg prosjeka kvalitete podnesenih prijedloga
5. Razvoj alata i praktične inicijative koje koristi prekogranična publika - posebno za podupiranje potencijalnih učesnika u potrazi za projektnim partnerima

6.2 Istraživački projekti sa partnerima sa Zapadnog Balkana

6.2.1 CREAM

Željezničke-teretne usluge vođene potrošačima na evropskom mega-koridoru temelje se na naprednim poslovnim i operativnim modelima

Opis projekta

CREAM projekt je dizajniran da odgovori na sve veću potražnju za željeznicama na temelju logističkog sistema, te provođenje promjena u evropskim željezničkom prostoru, koji je pokrenut od strane evropskog zakonodavstva. Protiv poslovnih modela logističkih usluga CREAM projekt će dizajnirati i potvrditi napredni poslovni model vođen kupcima za željeznička poduzeća i intermodalne operatore. CREAM će analizirati operativne i logističke predušlove za razvoj, postaviti i demonstrirati kontinuirani željeznički teret i intermodalni željeznički / cestovni i željeznički / more / cestovne usluge na Trans-evropskom mega-koridoru između zemalja Beneluksa i Turske, uključujući i polje za provjeru valjanosti.

CREAM se zalaže za razvoj poslovnih slučajeva, koji će biti integrisani u inovativni povezani teretni koncept, s obzirom na:

- Inovativne željeznice-na temelju lanca nabavke, uključujući inteligentnu željeznicu i multimodalni model rada
- Sistem upravljanja kvalitetom

Detalji projekta

- Tip Ugovor: Integrirani Projekt
- Datum početka: 01/01/2007
- Datum završetka: 31/12/2010
- Trajanje: 48 mjeseci
- Cijena projekta: 24,91 miliona eura
- Financiranje projekata: 12.21 miliona euro

Koordinator:

HACON INGENIEURGESELLSCHAFT MBH - Njemačka

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Učesnici:

Naziv	Zemlja
RAILION DEUTSCHLAND AG	Njemačka
HUNGARIAN STATE RAILWAYS CORPORATION	Mađarska
KNORR-BREMSE SYSTEME FÜR SCHIENENFAHRZEUGE GMBH	Njemačka
MAKEDONSKI ZELEZNICI - MACEDONIAN RAILWAYS	Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija
HOLDING SLOVENSKE ZELEZNICE, D. O. O.	Slovenija
PUBLIC ENTERPRISE "SERBIAN RAILWAYS"	Srbija
BALNAK NAKLIYAT VE LOJISTIK HIZMETLERI TICARET A.S.	Turska
TRANSPORT ROUTE WAGON / TRANSPORT RAIL WEG	Belgija
TÜRKIYE CUMHURİYETİ DEVLET DEMIRYOLLARI İSLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Turska
STINNES AG	Njemačka
RAILION NEDERLAND N.V.	Holandija
RAIL CARGO AUSTRIA AG	Austrija
BETUWERROUTE EXPLOITATIEMAATSCHAPPIJ	Holandija
DELFT UNIVERSITY OF TECHNOLOGY/OTB RESEARCH INSTITUTE	Holandija
NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS	Grčka
LOKOMOTION GESELLSCHAFT FÜR SCHIENENTRAKTION MBH	Njemačka
KOMBIVERKEHR DEUTSCHE GESELLSCHAFT FÜR KOMBINIERTEN GUTERVERKEHR MBH & CO KG	Njemačka
KOMBICONCONSULT GMBH	Njemačka
INTERCONTAINER AUSTRIA GESMBH	Austrija
ROMANIAN NATIONAL RAILWAY COMPANY FOR FREIGHT TRANSPORTATION	Rumunija
"BULGARIAN STATE RAILWAYS" - EAD	Bugarska
HELLENIC RAILWAYS	Grčka
RAIL TRACTION COMPANY SPA	Italija
UNION INTERNATIONALE DES CHEMINS DE FER	Francuska

6.2.2 FLOWHEAD

Projekt za optimizaciju radnog procesa za visoko efikasne razvojne procese u automobilske industriji.

Opis projekta

Automobilska industrija se nedavno susrela sa paradigmatiskim zaokretom dizajniranog procesa na temelju fizičkih prototipova za proces razvoja proizvoda (PDP) temeljen na virtualnim prototipovima. Da bi održali konkurentnost evropskih proizvođača automobila, zahtijevano je značajno smanjenje vremena. Glavni potencijal za poboljšanje leži u daljnjoj eksploataciji virtualnih razvoja, a posebno u daljnjoj automatizaciji tih procesa kroz virtualne optimalne dizajnerske tehnike.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Tehnike optimalnog dizajniranja su zrele i korištene u strukturalnoj mehanici u automobilske industriji, kao i u dinamici fluida (CFD) u vazduhoplovnoj industriji. Međutim, taj potencijal još uvijek nije ostvaren za CFD u automobilske industriji. Da bi se integrirale ove metode u radne procese unutar potprograma PDP-a, projekt će izraditi preduslove s udruženim osjetljivim metodama izmiješanim osnovama i CAD oblikom optimizacije, visokom topologijom optimizacije. Cijeli CFD tok rada, kao i različiti vidovi tehnika optimizacije prilagođeni za proce u automobilske industriji, kao i kasnije faze razvoja biti će integrisane u PDP. Aspekti stabilnosti procesa, upravljanje podacima, skladištenje, numeričke efikasnosti biti će upućeno u vezi s analizom trenutne prakse PDP-a.

Trenutne prakse organizovanja PDP će se analizirati, područja potencijalnih za optimizacijski tok rada će se identifikovati i gdje je potrebno izmijeniti i PDP. Ključne koristi u slučajevima dizajn procesa definisati kroz projekt dva proizvođača automobila demonstrirat će se i rezultirati smanjenjem vremena koje će se potvrditi. Evropska mala i srednja preduzeća (SME) igraju glavnu ulogu u razvoju softverskih alata za PDP-a u podršci proizvođača automobila u izvedbi tih alata u njihovim PDPovima. Tri MSP sa automobilske industrijom su partneri u projektu.

Detalji projekta

- Datum početka: 01- 02-2009
- Trajanje: 36 mjeseci
- Troškovi projekta: 4.49 miliona eura
- Tip Ugovora: Mali ili srednjeg nivoa fokusirani istraživački projekti
- Završni datum: 31-01-2012
- Status projekta:Faza izvođenja
- Finansiranje projekta: 3.21 miliona eura

Koordinator

QUEEN MARY AND WESTFIELD COLLEGE, UNIVERSITY OF LONDON – UJEDINJENO KRALJEVSTVO

Učesnici

Naziv	Zemlja
TECHNICAL UNIVERSITY OF SOFIA	Bugarska
ICON COMPUTER GRAPHICS LTD	Ujedinjeno Kraljevstvo
FE-DESIGN GMBH ZUR HERSTELLUNG VON ANALYSESOFTWARE MBH	Njemačka
ESI GROUP S.A.	Francuska
CD-ADAPCO FRANCE	Francuska
VOLKSWAGEN AG	Njemačka
RENAULT S.A.S REPRESENTED BY GIE REGIENOV	Francuska
POLITECHNIKA WARSZAWSKA	Poljska
DANMARKS TEKNISKE UNIVERSITET	Danska
TECHNISCHE UNIVERSITAET MUENCHEN	Njemačka

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

6.2.3 CREATING

Koncept će smanjiti uticaj na okoliš i postizanje optimalne performanse prevoza unutrašnjim navigacijama

Opis projekta

CREATING će povećati ukupnu učinkovitost unutarnje navigacije prevoza kroz multidisciplinarne RTD aktivnosti i objedinjavanje prethodnih rezultata projekta u inovativne koncepte navigacija usmjerene na logistiku, smanjenje emisija, sigurnost i efikasnost: Novi intermodalni Koncepti za inovativne koncepte prevoza, cilja na specijalizirane segmente tržišta. RTD aktivnosti uključuju inovativne nove koncepte s optimiziranim logističkim performansama, uz primjenu rezultata iz prateće RTD o emisijama, sigurnosti i korisnosti.

Novi koncepti plovila će biti ocijenjeni na bazi njihove logistike, ekonomske, ekološke i sigurnosne performanse, uključujući i poređenje s drugim načinima prevoza. Emisija RTD koncentriše se na smanjenje potrošnje goriva smanjenjem otpora, inovativne pogonske sisteme i sisteme upravljanja energije, uključujući i buduće primjene gorivih ćelija u unutrašnjoj plovidbi. Ostale teme uključuju smanjenje otpadnih voda, prašinu i gasova. Sigurnosni RTD skoncentrisan je na sigurnost analiza vanjskih opasnosti i uzroka nesreće, kao i na mjere sigurnosti na brodu, uključujući i inovativne konstrukcije i navigacijske i operativne aspekte. Integracija i diseminaciju rezultata i rezultati i potencijalna poboljšanja će biti prosljeđena na široko, ne samo velik broj nacionalnih i međunarodnih udruženja koja su uključena, ali i od strane nacionalnih vlasti, koji su izrazili interes za CREATING pristupa. Preporuke će se praviti u skladu s propisima, kako bi se olakšalo uvođenje važnih inovacija u evropskim unutrašnjim navigacijama.

Detalji projekta

- Tip Ugovora: Ciljani istraživački projekti
- Datum početka: 01-06-2004
- Datum završetka: 31-05-2007
- Trajanje: 36 mjeseci
- Status projekta: Završen
- Troškovi projekta: 4.45 miliona eura
- Finansiranje projekta: 2.65 miliona eura

Koordinator

STICHTING PROJECTEN BINNENVAART - HOLANDIJA UČESNICI

Naziv	Država
BUREAU VERITAS S.A	FRANUSKA
FEDERATION EUROPEENNE DES PORTS INTERIEURS	BELGIJA
DUNAFERR PORTOLAN FORWARDING LTD	MAĐARSKA
NETHERLANDS ORGANISATION FOR APPLIED SCIENTIFIC RESEARCH (TNO)	HOLANDIJA
BUDAPESTI MUSZAKI ES GAZDASAGTUDOMANYI EGYETEM	MAĐARSKA
VERSUCHSANSTALT FUER BINNENSCHIFFBAU E.V. DUISBURG	NJEMAČKA

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

UNIVERSITE DE LIEGE/ULG	BELGIJA
IVR	HOLANDIJA
SC IPA SA	RUMUNIJA
IMTECH MARINE AND OFFSHORE BV	HOLANDIJA
VERENIGING VAN NEDERLANDSE SCHEEPSBOUW INDUSTRIE	HOLANDIJA
JOH VAN DUIJVENDIJK BV SHEEPSWERF	HOLANDIJA
B.V. SCHEEPSWERF DAMEN BERGUM	HOLANDIJA
CENTRAL BUREAU VOOR DE RIJN EN BINNENVAART	HOLANDIJA
HASKONING MAGYARORZAG TANACSADO MERNOC KFT	HMAĐARSKA
SHIP DESIGN AND RESEARCH CENTRE	POLJSKA
LLOYD'S REGISTER OF SHIPPING	HOLANDIJA
EVO BV	HOLANDIJA
DANUBE PROJECT CENTRE	SRBIJA
AVIV BV -	HOLANDIJA
MARITIME RESEARCH INSTITUTE NETHERLANDS	HOLANDIJA
VOPAK BARGING EUROPE	HOLANDIJA
TECHNISCHE UNIVERSITEIT DELFT	HOLANDIJA
ENERGIEONDERZOEK CENTRUM NEDERLAND	HOLANDIJA
VIA DONAU	AUSTRIJA

6.2.4 SERVICE

Jačanje Centra željezničkih vozila na Mašinskom fakultetu u Kraljevu finansirani pod 7. FWP (Sedmi okvirni program)

Opis projekta

Cilj projekta je unaprijediti Centar željezničkih vozila Mašinskog fakulteta Kraljevo (Univerzitet u Kragujevcu, Srbija) potencijalnog za istraživanje željezničkih vozila u skladu sa savremenim potrebama industrije. Centar je vodeća srbijanska institucija u području željezničkih vozila istraživanja i ispitivanja, pružanje usluge istraživanja i razvoja srbijanskih vagonskih tvornica (najveća tvornica vagona u Srbiji je također u Kraljevu) i Željeznice Srbije (nacionalni željeznički operater). Fakultet je također razvio regionalnu saradnju s drugim balkanskim zemljama, koje je, za svoje istraživačka iskustava, uzeo za partnere u tekućem FP6 projektu RRTC za uspostavu regionalnog istraživanja željezničkog prevoza i ustanove. Nedavni zahtjevi za istraživačke aktivnosti su usmjereni na istraživanje željezničkih vozila dinamike i istraživanje korištenja željezničkih vozila konstrukcija i komponenti.

Detalji projekta

- Datum početka: 01-05-2008
- Trajanje: 36 mjeseci
- Troškovi projekta: 1.17 miliona eura
- Tip Ugovora: Aktivnosti podrške
- Datum završetka: 30-04-2011
- Status projekta: Faza izvođenja
- Finansiranje projekta: 1.04 miliona eura

Koordinator

UNIVERZITET U KRAGUJEVCU MAŠINSKI FAKULTET KRALJEVO - SRBIJA

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

ANEKSI

Aneks 1: Rječnik

Pridružene kandidatske zemlje (ACC)

Prema Sporazumu o saradnji u vezi sa znanosti i tehnologijom o učestvovanju u FP7, ACC imaju isti status kao i partneri iz 27 zemalja članica EU. Među njima se mogu naći Turska, Makedonija, Srbija, Hrvatska, Crna Gora, Albanija i Bosna i Hercegovina.

Poziv za prijedloge

Oni se objavljuju od strane Evropske komisije i predstavljaju otvoreni poziv da se napiše prijedlog istraživanja upućujući na Program rada. Oni se službeno objavljuju u Službenom listu Evropske unije kao i na web stranici Cordis.

Kolaborativni projekti

Kolaborativni projekti predstavljaju podršku za istraživačke projekte koje provodi konzorcij sa učesnicima iz različitih zemalja, u cilju razvijanja novih znanja, novih tehnologija, proizvoda, demonstracijskih aktivnosti ili zajedničkih resurse za istraživanje. Trajanje rada je dogovoren između 18 i 48 mjeseci.

Projekti su u rasponu od malih i srednjih razmjera usmjerena na istraživanje aktivnosti do onih velikih razmjera integracije projekata za postizanje definisanog cilja. Projekti također trebaju posebne ciljne skupine kao što su mala i srednja poduzeća i drugi manji učesnici.

Istraživačka Zajednica i Usluga razvoja informacija (CORDIS)

Cordis je službena web stranica i baza podataka za FP7. Možete pronaći sve potrebne informacije o FP7 projektima i prijedlozima na sljedećoj web-stranici:

http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html.

Konzorcij

Konzorcij je grupa organizacija (npr. istraživačkih centara, univerziteta, vladine i nevladine organizacije, udruge potrošača i industrija, mala i srednja preduzeća, privatnih preduzeća i sl.) koji rade zajedno kao partneri u FP7 projektu.

Sporazum Konzorcija

Sporazum Konzorcija je dokument koji će biti dovršen među partnerima, dopuštajući im da detaljno definišu administrativne i upravljačke odredbe potrebne za obavljanje njihovih projekata.

Koordinacija i aktivnosti podrške

Koordinacija i podrška aktivnostima u cilju koordinacije i prateće istraživačke djelatnosti i politike (umrežavanje, razmjena, trans-nacionalni pristup istraživanju infrastrukture, studije, konferencije, itd.). Te aktivnosti ne namjeravaju proizvesti opipljive rezultate u pogledu inovacija, nego napraviti pregled postojećih evropskih resursa u određenom polju, ili kako bi pomogla provedbu FP7.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

EPSS- Elektronski Prijedlog sistema slanja prijedloga

Svi prijedlozi istraživanja moraju biti poslani komisiji elektronskim putem. EPSS predstavlja on-line alat za pripremu i podnošenje prijedloga FP7 projekata. Obavezno je koristiti ovaj elektronski sistem kako biste mogli poslati Vaš prijedlog.

ERA- Evropsko istraživačko područje

ERA je koncept za promociju slobodnog kretanja znanja, tehnologije i istraživača, stvaranjem stvarnog evropskog unutrašnjeg tržišta za istraživače. Ona teži strukturiranju i koordinaciji nacionalnih istraživačkih politika i aktivnosti s idejom konačnog razvoja zajedničke evropske istraživačke politike. FP7 projekti su instrument za podršku ostvarivanja ciljeva ERA.

Države članice Evropske Unije

Zemlje EU su: Austrija, Belgija, Bugarska, Kipar, Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Švedska i Velika Britanija.

FP7 – Sedmi okvirni program za razvoj istraživanja i tehnologija

Institut okvirnih programa od 1984 čine glavni finansijski instrument putem kojeg Evropska Unija podržava istraživačke i razvojne aktivnosti koje pokrivaju gotovo sve naučne discipline. Trenutno FP7 predstavlja glavni instrument za finansiranje istraživanja u Evropi, te će trajati od 2007 do 2013. Procjena ukupnog budžeta za narednih sedam godina je € 50.5 milijardi eura.

Informcijske kontaktne tačke (ICPs)

ICPS su osnovani u trećim zemljama EU. Oni pružaju informacije specijalizovane informacione usluge da bi pomogle istraživačima u evropskim istraživanjima. Podrška je slična podršci NCPa u državama članicama i Pridruženim zemljama i treba biti prva tačka kontakta ukoliko zatrebate informacije o FP7.

Međunarodne zemlje partneri u saradnji (ICPC)

ICPC su zemlje nižih prihoda, niže-srednjih prihoda i gornjih-srednjih prihoda koje su na udaru Evropske komisije za povećanje istraživačke saradnje. Organizacije iz tih zemalja mogu učestvovati u FP7 projektima i dobiti novac iz FP7, pod uslovom da su zadovoljeni određeni minimalni uslovi.

Nacionalne kontaktne tačke (NCP)

NCPs su strukture osnovane na nacionalnom nivou i finansirane od strane vlade 27 zemalja članica i zemalja vezanih za FP7. NCP pružaju individualnu pomoć na maternjem jeziku podnosioca projekta.

NCP bi mogao uzeti različitu strukturu u skladu s nacionalnim tradicijama i različitosti metodologija. Oni mogu biti zastupljeni od strane različitih operatora, kao što su udruženja i organizacije koje predstavljaju industriju, univerzitete, istraživački centri, ministarstava, specijalizovane agencije ili privatne firme.

Ukoliko imate bilo kakvih pitanja u vezi FP7, projektom i aktualnim pozivom ili trebate pronaći partnera, NCP će biti prvi kontakt za dobijanje informacija.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Trženje partnera

Da bi učestvovali u Evropskim istraživanjima u većini slučajeva morat ćete biti dio evropskog ili međunarodnog Konzorcija. Nije uvijek lako pronaći najprikladnijeg partnera unutar svoje mreže. Da bi podržali i olakšali izgradnju jakog konzorcija, CORDIS, kao i NCP ili ICPS plus broj posvećenih evropskim projekata pomoći će vam pronaći partnere.

Istraživački potencijal

Istraživački potencijal je područje FP7 koje ima za cilj poticanje realizacije punog potencijala istraživanja Evropske Unije sa razvojem postojećih ili nastajanju novih istraživačkih potencijala u EU regijama konvergencije (njihov BDP-a je manji od 75% prosječnog BDP-a EU-27), te pomaže u jačanju kapaciteta njihovih istraživača za uspješno učešće u istraživačkim aktivnostima na nivou EU. Podijeljen na 3 dijela, treći se odnosi na međunarodnu saradnju, pružajući time mogućnost za razvoj partnerstva kroz aktivnosti s postojećim ili nastajanjem novih istraživačkih centara u zemljama članicama i zemljama zapadnog Balkana.

Mala i srednja preduzeća (SME)

MSP je nezavisno komercijalno poslovanje koje obuhvata ne više od 250 uposlenika i definisano je sa manje od € 50 miliona dolara u godišnjim prihodima. Definicija i klasifikacija uslova za mala i srednja poduzeća su detaljno opisane u Preporuci komisije 2003/361/EC.

Treće zemlje

Treće zemlje su sve zemlje koje nisu članice EU i zemlje koje nisu povezane. U principu sve one mogu učestvovati u FP7 projektima, ali samo ICPC mogu dobiti sredstva iz Evropske unije.

Radni program

Posebni programi rada sastoje se od detaljnih provedbenih planova za specifične programe tema istraživanja i ostale aktivnosti u okviru FP7. Oni navode konkretne naučne, tehničke, ekonomske i društvene ciljeve za svaku aktivnost, pružaju i široku pozadinu i detaljnu tehničku podršku. Oni su projektovani 'mapu puta' od planiranih poziva za prijedloge i ukazivanja na svaki poziv do instrumenata koji će biti na raspolaganju i kriterije ocjenjivanja koja se primjenjuju.

Predstavnik Bosne i Hercegovine u okviru FP7 projekta TRANSBONUS

Automotive center - centar za vozila d.o.o. Sarajevo

Vilsonovo šetalište 10, 71000 Sarajevo, BiH

Telefon: + 387 33 715 465 ; Fax: + 387 33 715 466

web: www.automotivecenter.ba & www.transbonus.net

Aneks 2: Korisni linkovi

ISTRAŽIVANJE TRANSPORTA U FP7

Evropska komisija za istraživanje u transportu http://ec.europa.eu/research/transport/index_en.cfm

Centar znanja transportnog istraživanja <http://www.transport-research.info/web/>

Savjetodavno vijeće evropskog istraživanja cestovnog transporta (ERTRAC)

<http://www.ertrac.org>

Evropsko savjetodavno vijeće za istraživanje željeznica (ERRAC)

<http://www.errac.org>

WATERBORNE

<http://www.waterborne-tp.org>

Evropski intermodalno savjetodavno vijeće istraživanja (EIRAC)

<http://www.eirac.net/>

OPĆI

CORDIS

http://cordis.europa.eu/home_en.html

IPR Helpdesk

<http://www.ipr-helpdesk.org/>

Program konkurentnosti i inovativnosti http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

Evropska mreža

http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/index_en.htm

FP7 PROJEKTI PODRŠKE U TRANSPORTU

TRANSBONUS

<http://www.transbonus.net/>

Star-Net Transport

<http://www.starnet-transport.eu/>

Evropska alijansa transporta NCP

<http://www.transport-ncps.net/>